

Achtergrondrapport

Eindejaarsrapportage Impuls Omgevingsveiligheid Afrondingsjaar 2020

1. Besluit Risico's Zware Ongevallen (Brzo)
2. Publicatie Gevaarlijke stoffen (PGS)
3. Kennisinfrastructuur omgevingsveiligheid en expertisenetwerk
4. Lokaal Externe veiligheidsbeleid
5. Modernisering Omgevingsveiligheid (MOV)
6. Ontwikkelbudget nieuwe prioriteiten
7. Omgevingsveiligheid breed

Eindredactie M.L.E. Biemans MSc

Concept 2 december 2021

Inhoud

Achtergrondrapport	1
Inleiding	3
1 Terugblik zes jaar Impuls Omgevingsveiligheid	4
2 Deelprogramma 1 BRZO	6
3 Deelprogramma 2 Publicatiereeks Gevaarlijke stoffen (PGS)	9
4 Deelprogramma 3 Expertisenetwerk externe veiligheid	14
5 Deelprogramma 4 Lokaal Externe veiligheid-beleid	20
6 Deelprogramma 5 Omgevingsveiligheidsbeleid	22
7 Deelprogramma 6 Ontwikkelbudget Nieuwe prioriteiten omgevingsveiligheid	25
8 Deelprogramma 7 Omgevingsveiligheid breed	34
9 Secretariaat	36

Inleiding

De Impuls Omgevingsveiligheid (IOV) 2020 geeft voor het laatste jaar een impuls aan het milieuvakveld externe veiligheid, sluit aan op de modernisering van het omgevingsveiligheidsbeleid van het ministerie IenW, en ondersteunt de implementatie van de Omgevingswet op het gebied van omgevingsveiligheid. Vanaf 2021 wordt gewerkt met gelijknamige clusters in de interbestuurlijke meerjarenagenda Versterking Omgevingsveiligheid 2021 – 2024.

Deze eindrapportage geeft een beknopte beschrijving van de voortgang van de activiteiten die in de deelprogramma's uitgevoerd zijn.

Noot:

Benadrukt wordt dat veranderingen en ontwikkelingen die in 2021 zijn opgetreden, niet zijn verwerkt in deze jaar rapportage IOV 2020.

Dit rapport beschrijft de stand van zaken die geldt per eind 2020 voor alle deelprogramma's, behalve die van DP6. Dit omdat de projecten van deelprogramma 6 Nieuwe prioriteiten de gelegenheid hebben gekregen om de einddatum te verlengen tot 1 september 2021. Hierdoor is de afrondende jaarrapportage over 2020 pas in het najaar van 2021 geschreven.

Die verdere ontwikkelingen zijn te vinden in de rapportages van de interbestuurlijke Meerjarenagenda Versterking Omgevingsveiligheid MVO. Daarin worden de meeste activiteiten gecontinueerd en gekoppeld in clusters. Meer informatie is te vinden op <https://relevant.nl/programma-impuls-omgevingsveiligheid>.

Leeswijzer

Per deelprogramma is in de hoofdstukken beschreven:

- Het doel dat het deelprogramma heeft,
- Een tabel met de financiële stand van zaken en een korte beschrijving van de voortgang van de projecten, voorzien van een kleurencode (voor betekenis, zie hieronder). De kleurencode is bedoeld om aan te duiden in hoeverre het doel van het programma wordt behaald met de geboekte resultaten,
- Waar nodig wordt een toelichting gegeven of bijzonderheid beschreven.

Betekenis van de gebruikte kleurencodes

	Project verloopt redelijk tot goed volgens plan.
	Project heeft een achterstand ten opzichte van het (project)plan, maar het is mogelijk de achterstand in de loop van 2021 in te halen.
	Project heeft een flinke achterstand waarbij het niet erg waarschijnlijk is de achterstand in 2021 te halen

1 Terugblik zes jaar Impuls Omgevingsveiligheid

Het resultaat van 20 jaar externe financiering voor externe veiligheid

De Impuls Omgevingsveiligheid 2015 – 2020 was het vervolgprogramma op Programmafinanciering externe veiligheid 2004 – 2014. Het hoofddoel van de programma's was: het versterken en verankeren van de uitvoering van externe veiligheid/ omgevingsveiligheidsbeleid en regelgeving, door bevoegd gezag, omgevingsdiensten en veiligheidsregio's, anticiperend op het in werking treden van de Omgevingswet.

Wat heeft zoveel jaar programmatische aandacht en financiering voor externe veiligheid opgeleverd? Gebaseerd op de zes eerder vastgestelde jaarrapportages van de Impuls Omgevingsveiligheid is hieronder het beeld beschreven. Hieruit blijkt dat er, naast het verankeren van de uitvoering van EV, nog meer positieve resultaten zijn behaald, bóvenop het behalen van de doelstelling.

PROFESSIONALISERING UITVOERINGSTAKEN

Werkprocessen, uniformiteit en coördinatie zijn door de programma's geprofessionaliseerd. Een goed voorbeeld is de coördinatie Brzo, die tot 2014 ad hoc werd gefinancierd door IenW. Het is voor de samenhang van de deelprogramma's positief gebleken dat de coördinatie ervan in een hand is geweest.

FORMATIE UITVOERINGSTAKEN

De formatie voor de uitvoeringstaken bij Omgevingsdiensten en Veiligheidsregio's zijn er voor een deel mee bekostigd. Nu deze middelen via provinciefonds en gemeentefonds lopen, is deze formatie zichtbaarder voor het bevoegd gezag.

BEELDVORMING EXTERNE VEILIGHEID

De (bestuurlijke) beeldvorming over het thema van milieu en rampenbestrijding is verbeterd en daarmee het besef dat er al in de ontwerpfasen van ruimtelijke plannen rekening mee gehouden moet worden. De Omgevingswet geeft straks meer mogelijkheden om er ook bouwkundige maatregelen voor op te nemen in het Omgevingsplan. Ook geeft het gemoderniseerde omgevingsveiligheidsbeleid een stimulans aan bestuurders door een makkelijker manier om de risico's door aanwezigheid van gevaarlijke stoffen te verantwoorden en zichtbaar te maken voor de inwoners.

KENNISUITWISSELING EXTERNE VEILIGHEID

Op het gebied van Kennisuitwisseling gaf de programmatische aanpak de mogelijkheid om specifieke kennis in te zetten bij de actualisatie van de Publicatierieks Gevaarlijke Stoffen PGS. Dit heeft geleid tot een kwaliteitsimpuls voor de inbreng vanuit overheidspartijen in het proces om PGS-richtlijnen te maken. De omvorming naar PGS-richtlijnen Nieuwe Stijl is daarbij een algemene verbetering van de PGS-richtlijnen, waardoor deze voor het bedrijfsleven en betrokken overheden beter bruikbaar zijn. Kennisuitwisseling – waarbij vooral is gefocust op de omgevingsdiensten - is geprofessionaliseerd met een structuur waarin specifieke instrumenten en communicatiepodia een plaats hebben. De congressen op gebied van Brzo, de trainingen omgevingsveiligheid, website www.relevant.nl en de kennistafels zijn hier concrete en structurele voorbeelden van. De Kennisinfrastructuur omgevingsveiligheid wordt vanaf 2021 verder uitgewerkt door de VNG met kennisknooppunten, waarbij ook de andere partners worden betrokken, zoals veiligheidsregio's, onderwijsinstellingen enzovoorts.

INSPLEN OP ACTUELE ONTWIKKELINGEN

De projectmatige aanpak van het deelprogramma Nieuwe prioriteiten geeft de mogelijkheid om in te spelen op nieuwe thema's waar externe veiligheid een onderdeel van is. Bijvoorbeeld de verschillende veiligheidsaspecten die spelen bij de energietransitie en bij Zeer zorgwekkende stoffen krijgen zo gericht aandacht.

FINANCIERING

De programmatische middelen hebben de afgelopen jaren geleid tot een veelvoud van activiteiten, grotendeels structureel, die de veiligheid in Nederland hebben verbeterd: het had een vliegwielwerking. De afhankelijkheid van deze middelen is een nadeel waarvoor in het vervolgprogramma Meerjarenagenda Versterking Omgevingsveiligheid 2021 – 2024 zeker bestuurlijke aandacht nodig is.

Conclusie

Geconcludeerd mag worden dat het doel van de programma's zeker is behaald en dat aandacht nodig is om ervoor te zorgen dat de opgebouwde professionalisering en kennis behouden blijft.

Het vervolg: interbestuurlijke meerjarenagenda Versterking omgevingsveiligheid

In het Bestuurlijk Omgevingsberaad (BOb) is in 2019 besloten om op grond van een gezamenlijke agenda voor de periode 2021-2024 door te gaan met versterking van omgevingsveiligheid, en daarbij te werken met (gelijknamige) clusters.

2 Deelprogramma 1 BRZO

Doel IOV Brzo 2020

Een (versterkte) gecoördineerde VTH-uitvoering en monitoring bij Brzo en RIE-4-bedrijven zodat er een geborgde omgevingsveiligheid situatie is bij deze bedrijven. De komende periode zullen er verdere stappen gezet worden in de richting van een versterkte integrale uitvoering tussen de zes Brzo-omgevingsdiensten, Veiligheidsregio's en andere Brzo-partners via het samenwerkingsverband BRZO+. De 'één overheid gedachte' wordt hiermee verder vormgegeven. Waar mogelijk zal dit programma een bijdrage leveren aan het programma DV 2030, Safety Delta Nederland en aan de ambities van de staatssecretarissen van (IenW) en Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) om de leefomgeving schoner, gezonder en leefbaarder te maken.

Onderstaande activiteiten leveren een bijdrage aan de realisatie van het doel van dit programma.

Financiële voortgang Brzo in 2020

In de onderstaande tabel is de financiële voortgang op hetzelfde niveau als in het bestuurlijk vastgestelde programma IOV 2020 opgenomen.

Additionele middelen uit IOV 2019

Onderaan de tabel zijn additionele budgetten voor de Gemeenschappelijke Inspectie Ruimte en de Landelijke benadering Risicobedrijven toegevoegd. Dit zijn middelen die uit een onderbesteding van IOV 2019 afkomstig zijn. In het voorjaar van 2020 is namelijk een verzoek aan het directeurenoverleg Klein + gehonoreerd om de gehele onderbesteding binnen Deelprogramma 1 Brzo van 2019 te mogen inzetten voor het project GIR in 2020. Te weten:

- o € 532.000,- voor de onderbesteding bij de uitvoering van de activiteiten van 2019.
- o € 392.605,- voor de onderbesteding van de bouw van de GIR in 2019.

Totaal betreft dit € 924.605 dat wordt ingezet voor de bouw van de GIR in 2020.

Tabel 1.1 financiële voortgang Deelprogramma 1

Deelprogramma 1 Brzo	Budget	Besteed	%
1.Projecten			
Nieuwe instrumenten/actualisatie bestaande instrumenten, monitoring/communicatie, kennis/opleidingen en nieuwe inhoud	€ 1.585.000	€ 1.255.435	92%
2.Gemeenschappelijke inspectieruimte			
Beheer huidig GIR	€ 320.000	€ 320.000	100%
Implementatie nieuw GIR (excl. bouwkosten)	€ 265.000	€ 22.747	9%
3.Coördinatie BRZO			
Landelijke coördinatie Brzo-Veiligheidsregio's	€ 180.000	€ 180.000	100%
Bureau BRZO+	€ 650.000	€ 650.000	100%
Landelijk coördinatie 6 Brzo-Omgevingsdiensten (* additionele bijdrage provincies los van IOV)	€ 510.000*	€ 484.904*	95%
Additionele middelen uit IOV 2019 tbv nieuwbouw GIR	€ 924.605	€ 674.331	73%
Totaal deelprogramma 1 Brzo IOV 2020	€ 3.924.605	€ 3.102.513	
Resterende onderbesteding IOV	€ 822.092		

Onderuitputting bij onderdeel 1. Projectbudget VR's

Van het budget voor de VR's voor 2020 (€ 553.525,-, onderdeel van 1. Projecten) is €390.911 gebruikt voor werkzaamheden. Het deel van het budget dat in 2020 niet gebruikt is (€ 162.614), willen de VR's in 2021 inzetten voor het project Risico Relevante Bedrijven (á € 42.858) en LBR/GIR (á € 119.756) ten behoeve van het project Risico Relevante Bedrijven (á € 80.000) en LBR/GIR (á € 62,388,43).

Tabel 1.2 financiële voortgang Deelprogramma 1 VR's, inclusief btw

Deelprogramma 1 Brzo	Budget	Besteed	%
Coördinatorenvergoeding	€ 553.525*	€ 179.453	
Inhuur derden		€ 45.006	
Uren voor projecten		€ 166.452	
Totaal deelprogramma 1 Brzo, VR	€ 553.525	€ 390.911	71%

* Het toegewezen budget á € 553.525 was niet onderverdeeld

Voortgang en aandachtspunten 2020

Hieronder zijn de voortgang van de activiteiten beknopt beschreven. Onderaan de tabel zijn de bijzonderheden van de Gemeenschappelijke Inspectie Ruimte (GIR) en de Landelijke benadering Risicobedrijven (LBR) opgenomen.

Tabel 1.2 inhoudelijke voortgang deelprogramma 1

1. Coördinatie Brzo	Bijzonderheden voortgang	Kleur
Nieuwe instrumenten/actualisatie bestaande instrumenten, monitoring/communicatie, kennis/opleidingen en nieuwe inhoud	Melden ongewone voorvallen Bevorderen toename melden ongewone voorvallen door bedrijven, analyse meldingen en eenduidige registratie.	
	Implementatie PGS29 Afstemming, uniformering en knelpunten besproken	
	Monitor veiligheid prestaties bedrijven Bijdrage geleverd aan de door ontwikkeling van de Staat van de Veiligheid/BRZO monitor	
	PGS15 Afstemming, eenduidige interpretatie, knelpunten bespreken, afspraken vastleggen.	
	Klimaatadaptatie Rapportage risico's en mogelijke maatregelen voor Brzo bedrijven als gevolg van klimaatverandering. Factsheet over gevolgen van droogte voor koelsystemen opgesteld.	
	Programmatisch actualiseren vergunningen Afstemmen voortgang actualisatie, prioritering knelpunten bespreken, afspraken gemaakt.	
	Omgevingswet financiële zekerheid Bijdrage geleverd aan ontwikkeling concept handreiking. Botsproeven uitgevoerd op werking van concept handreiking.	
	Bestuurlijke boete Vorbereidingen getroffen voor implementatie nieuw instrument. Afstemming met ISZW en IPO. Loopt door in 2021.	
	Cybersecurity Door de Corona-crisis zijn de beoogde resultaten niet gerealiseerd. Het onderzoek van Fox-IT wordt verlengd met zes maanden.	
	De twee projecten waar de VR's verantwoordelijk voor waren (Energietransitie en Consequenties Omgevingswet) hebben enige vertraging opgelopen vanwege de Corona-crisis problematiek. Beide project lopen daardoor verder in 2021. De aangepaste tijdsplanning is: Energietransitie wordt in de tweede helft van 2021 opgeleverd, voor Consequenties Omgevingswet is halverwege 2021 een harde deadline	
GIR beheer GIR-1) onderhoud	Hoewel de GIR niet meer wordt doorontwikkeld is op donderdag 13 augustus 2020 release 13.4.2 geïmplementeerd. In deze release zijn een aantal bugs opgelost. De grootste wijziging was het correct tonen van de historische inspectieresultaten. De werkelijke beheerkosten zijn hoger dan het budget van €320.000 waarbij het verschil wordt betaald uit de reservering voor tegenvallers. ISZW heeft voor 2021 een nieuwe beheerovereenkomst afgesloten voor het hele jaar met een opzegtermijn van 3 maanden.	
GIR Implementatie	Het project GIR heeft de afgelopen jaren flinke vertraging opgelopen. Hier is eerder over gerapporteerd. Inmiddels is een nieuwe planning opgesteld die erin voorziet dat op 1 juli 2021 de oude GIR uit de lucht gaat en de nieuwe GIR dan door alle inspecteurs gebruikt wordt. Desalniettemin zijn in 2020 belangrijke stappen gezet. De LBR-systematiek is in een pilot uitgetest bij inspecties. De	

	<p>resultaten worden verwerkt in het projectplan voor 2021. Verder is de ontwikkelcapaciteit bij ICTU verhoogd waardoor de ontwikkeling van GIR versneld is.</p> <p>In november is gesignaleerd dat de ontwikkelmiddelen bij ICTU halverwege 2021 uitgeput zullen zijn, terwijl de GIR dan nog niet volledig is ontwikkeld. Dit is inmiddels onderwerp van gesprek met de ministeries en provincies.</p>	
Landelijk coördinatie 6 Brzo-OD's (bijdrage provincies)	Alle afgesproken werkzaamheden zijn uitgevoerd. Onder meer: opstellen programma, projectleiding, secretariaat overleggen, bijdrage kwaliteitsimpuls VTH uniforme uitvoering, monitoringstaken, verantwoording, vertegenwoordiging landelijk netwerk, communicatie, beheer Brzoweb.	
Landelijke coördinatie Brzo-VR's	De coördinatoren hebben hun inspanningen verdeeld over de landelijke overleggen, het fungeren als klankbord voor programmanager en werkveld, aansturing van het samenwerkingsverband, organisatie netwerkdagen, deelname in werkgroepen en het implementeren van nieuw beleid.	
Bureau BRZO+	Door de Corona-crisis heeft de landelijke kennisdag BRZO+ geen doorgang kunnen vinden in 2020. Verder zijn geen bijzonderheden te melden.	

Conclusie

<p>De projecten van het deelprogramma 1 Brzo zijn grotendeels volgens plan uitgevoerd. Drie projecten worden in 2021 afgerond, waaronder de afronding van de Gemeenschappelijke inspectieruimte GIR. Daarvoor is een nieuwe planning opgesteld die erin voorziet dat in de zomer van 2021 de oude GIR uit de lucht gaat en de nieuwe GIR dan door alle inspecteurs gebruikt wordt. De implementatie van de GIR is eveneens doorgeschoven na de afronding van de GIR.</p>	
--	--

3 Deelprogramma 2 Publicatiereeks Gevaarlijke stoffen (PGS)

Doel deelprogramma PGS

Het doel van dit deelprogramma is een actuele PGS-reeks die de VTH-taken voldoende ondersteunt en aansluit bij de Omgevingswet. Dit deelprogramma draagt hieraan bij door te faciliteren dat:

- de PGS-beheerorganisatie NEN zorg draagt voor een actuele PGS-reeks die aansluit bij de regelgeving;
- de overheid voldoende deskundige capaciteit inzet voor de actualisatie.

In het model PGS Nieuwe Stijl zijn de vorm en inhoud van de geactualiseerde PGS-reeks weergegeven met duidelijk omschreven scenario's, doelen en maatregelen. Hiermee kunnen de PGS-richtlijnen beter fungeren als BBT-documenten in het vergunningverleningsproces en kan ernaar worden verwezen in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) van de Omgevingswet.

Financiële voortgang PGS en algemene rapportage

Hieronder is de financiële en inhoudelijke voortgang van de projecten in tabellen weergegeven.

Tabel 2.1: Financiële voortgang in 2020

Publicatiereeks gevaarlijke stoffen	Budget	Besteed	%
Deelprogramma 2 PGS			
1. PGS Beheersorganisatie NEN PGS NS Voorbereiding Omgevingswet, PGS-beheer Implementatie PGS-richtlijnen	€ 1.000.000*	€1.065.000**	102%
2. Decentrale overheden Deskundige inzet, Stuurgroep en secretaris Kennisdeling en netwerk	€ 500.000	€ 285.741	57%
3. Niet gefactureerde verplichtingen 2019 (besteed als € 0 opgenomen)	€ 102.663***	€0	
Totaal deelprogramma 2 PGS	€ 1.500.000	€ 1.350.741	
Resterende onderbesteding IOV**	€ 214.259		

* Bedragen met * staan op de IenW-begroting

** Overbesteding op budgetregelniveau komt voor rekening eigen organisatie en wordt niet betrokken bij vaststellen resterende onderbesteding IOV

*** De niet tijdig gefactureerde verplichtingen van 2019 van totaal € 102.663,- zijn komen te vervallen. Hierdoor was er vanuit 2019 bij DP2 een grotere onderbesteding dan eerder aangenomen

De voortgang van de individuele PGS-actualisaties is in de tabel hieronder opgenomen.

Tabel 2.2: Bijzonderheden inhoudelijk voortgang in 2020

Deelprogramma 2 PGS	Bijzonderheden inhoudelijke voortgang	kleur
PGS Beheersorganisatie NEN <i>PGS NS Voorbereiding Omgevingswet, PGS-beheer Implementatie PGS-richtlijnen, Evaluatie PGS nieuwe stijl</i>	Alle 17 PGS-en zijn tijdig op 1 april 2020 opgeleverd waaronder 12 in Nieuwe Stijl en 5 als interim versie. Al deze PGS'en hebben de notificatieprocedure bij de Europese Commissie doorstaan en zijn eind september door het Bestuurlijk Omgevingsberaad vastgesteld. De concepten zijn gepubliceerd op de PGS website. Er is een procedure afgestemd met betrekking tot het toepassen van deze PGS'en in de periode tot aan inwerkingtreding op 1 januari 2022 van de Omgevingswet. Deze procedure is gepubliceerd op de PGS website. Twee PGS'en over lithium zijn opgestart (PGS 37-1 (EOS-buurtbatterijen) en PGS 37-2 (Opslag van lithium energiedragers) en er is gestart met de omzetting in Nieuwe Stijl van de interim versies van PGS 15, 25, 31, en 33-2. Een externe partij (bureau Van Vieren) heeft een onafhankelijke evaluatie uitgevoerd van het proces van totstandkoming van PGS Nieuwe Stijl: de kosten hiervan zijn bijna twee maal hoger dan eerder begroot. Het eindrapport van de evaluatie is eind september gepresenteerd aan de Programmaraad, en met instemming ontvangen. Er is een direct een start gemaakt met het proces van hercontractering en optimalisatie, wederom onder begeleiding van bureau van Van Vieren. Er is zeer goede voortgang geboekt met de digitalisering van de PGS: naast een digitale (en doorzoekbare en te selecteren) publicatie van	

Deelprogramma 2 PGS	Bijzonderheden inhoudelijke voortgang	kleur
	<p>de PGS is een editor ontwikkeld waarmee de teams de PGS kunnen schrijven: deze editor is in november opgeleverd, waarbij een aantal aanvullende functionaliteiten zijn geïdentificeerd die in 2021 worden toegevoegd. Inmiddels zijn alle 12 PGS'en Nieuwe Stijl gedigitaliseerd en deze zullen begin 2021 nog een laatste check ondergaan alvorens deze worden gepubliceerd.</p> <p>In september heeft de Adviesraad zich gebogen over de prioritering van nieuwe PGS onderwerpen. Uitkomst hiervan is dat in de zomer van 2021 wordt gestart met twee nieuwe onderwerpen: uitbreiding van PGS 26 met waterstof (PGS 26-2) en multifuel tankstations.</p> <p>In de tweede helft van 2020 zijn drie presentaties verzorgd over PGS Nieuwe Stijl: BRZO congres, Chemiebeurs en jaarcongres Relevant.</p> <p>In oktober heeft Serge Bronkhorst de functie van programma manager PGS projectbureau overgenomen van Paula Bohlander.</p>	
Decentrale overheden <i>Deskundige inzet, Stuurgroep en secretaris</i>	<p>Er zijn geen bijzonderheden te melden over de deskundige inzet van de omgevingsdiensten en veiligheidsregio's over vergunningverlening, toezicht/handhaving (omgevingsdiensten) en inbreng over preventie/beheersing van incidenten (veiligheidsregio's). De inzet van de decentrale overheden volgt de prioritering en planning die door NEN en de PGS programmaraad worden gehanteerd.</p> <p>Er is in 2015 een procedure opgesteld die de deelname van de overheid voor de deskundige inzet in de PGS-teams reguleert. Deze procedure is nog steeds succesvol en wordt ook ingebracht als werkwijze vanaf 2021.</p> <p>De IOV-stuurgroep PGS en de secretaris vanuit de IOV hebben hun werk conform plan uitgevoerd; er zijn geen bijzonderheden te melden.</p>	
Netwerkdagen en kennisuitwisseling	<p>De IOV-stuurgroep PGS wilde na het afronden van de laatste PGS-en een netwerkdag organiseren waarin ook de waardering voor alle inspanningen een plek zou krijgen en er een evaluatie aan gekoppeld zou worden. Echter bleek vervolgens het Corona-crisis een belemmering voor het houden van een fysieke bijeenkomst. Ook in de tweede helft van 2020 is dit niet gelukt. De waardering is overigens wel gegeven, maar via een onpersoonlijker weg.</p>	

Voortgang PGS-actualisaties

De voortgang van de individuele PGS-actualisaties is in de tabel hieronder opgenomen. De legenda staat onderaan de tabel.

Tabel 3: voortgang per PGS-richtlijn 2020. Legenda:

Grijs: nog niet gestart

Geel: tijdig opgeleverd of op schema (o.a. als interim), maar er wordt nog gewerkt aan (een door)ontwikkeling

Groen: tijdig opgeleverd als Nieuwe Stijl

Publicatie	Status 31/12/20	Nieuwe Stijl	Toelichting en huidige planning
PGS 6: Aanwijzingen voor implementatie van het Brzo 2015		Nee	Actualisatie staat op het werkprogramma 2020. Planning is dat PGS 6 in december 2020 wordt opgeleverd. Het gaat bij PGS 6 niet om grote inhoudelijke wijzigingen, maar om de aansluiting te borgen bij de opname van het BRZO in de Omgevingswet.
PGS 7: Opslag van vaste minerale anorganische meststoffen		Ja	Opgeleverd voor notificatie EC en gepubliceerd op PGS website per 1 april 2020. Definitieve publicatie: 1 januari 2021
PGS 8: Organische peroxiden: opslag		Ja	Opgeleverd voor notificatie EC en gepubliceerd op PGS website per 1 april 2020. Definitieve publicatie: 1 januari 2021
PGS 9: Cryogene gassen: opslag van 0,15 m ³ – 100 m ³		Ja	Opgeleverd voor notificatie EC en gepubliceerd op PGS website per 1 april 2020. Definitieve publicatie: 1 januari 2021
PGS 10: Vloeibaar zwaveldioxide: opslag en gebruik		N.v.t.	Wordt niet opgenomen in het werkprogramma van 2021. Opstartdatum is afhankelijk van de prioritering door de adviesraad voor nieuw te starten projecten.
PGS 12: Ammoniak: opslag en verlading		Nee	Opgeleverd als interim voor notificatie EC en gepubliceerd op PGS website per 1 april 2020. Definitieve publicatie: 1 januari 2021

Publicatie	Status 31/12/20	Nieuwe Stijl	Toelichting en huidige planning
			Doorontwikkeling in Nieuwe Stijl wordt niet opgenomen in het werkprogramma van 2021. Opstartdatum is afhankelijk van de prioritering door de adviesraad voor nieuw te starten projecten.
PGS 13: Ammoniak als koudemiddel in koelinstallaties en warmtepompen		Ja	Opgeleverd voor notificatie EC en gepubliceerd op PGS website per 1 april 2020. Definitieve publicatie: 1 januari 2021
PGS 15: Opslag van verpakte gevaarlijke stoffen		Nee	Opgeleverd als interim voor notificatie EC en gepubliceerd op PGS website per 1 april 2020. Definitieve publicatie: 1 januari 2021 PGS 15 wordt doorontwikkeld als Nieuwe Stijl. Om een nadere invulling te geven aan het plan van aanpak zijn een aantal heisessie georganiseerd. Verwachte planning m.b.t. oplevering PGS 15 is op zijn vroegst eind 2022.
PGS 16: LPG afleverinstallaties		Ja	Opgeleverd voor notificatie EC en gepubliceerd op PGS website per 1 april 2020. Definitieve publicatie: 1 januari 2021
PGS 17: LPG tankwagens	n.v.t.	Nvt	Deze PGS zal door de Programmaraad worden ingetrokken, omdat alles in ADR en andere wet- en regelgeving is opgenomen.
PGS 18: LPG depots		N.v.t.	Wordt niet opgenomen in het werkprogramma van 2021. Opstartdatum is afhankelijk van de prioritering door de adviesraad voor nieuw te starten projecten.
PGS 19: Propana en butaan: opslag		Ja	Opgeleverd voor notificatie EC en gepubliceerd op PGS website per 1 april 2020. Definitieve publicatie: 1 januari 2021
PGS 22: toepassing van propaan		N.v.t.	Wordt niet opgenomen in het werkprogramma van 2021. Opstartdatum is afhankelijk van de prioritering door de adviesraad voor nieuw te starten projecten.
PGS 23: LPG: vulstations voor flessen en ballonvaarttanks		Ja	Is samengevoegd met PGS 16
PGS 25: Aardgas afleverstations voor voertuigen		Nee	Opgeleverd als interim voor notificatie EC en gepubliceerd op PGS website per 1 april 2020. Definitieve publicatie: 1 januari 2021 PGS 25 wordt doorontwikkeld als Nieuwe Stijl. Omdat een groot gedeelte al ontwikkeld is, wordt oplevering verwacht in maart 2021.
PGS 26: Aardgas veilig stallen en repareren voertuigen		Ja	Opgeleverd voor notificatie EC en gepubliceerd op PGS website per 1 april 2020. Definitieve publicatie: 1 januari 2021
PGS 26-2: uitbreiding met waterstof			Wordt op basis van prioritering van de Adviesraad opgenomen in het werkprogramma van 2021. Opstartdatum is zomer 2021
PGS 28 Vloeibare brandstoffen: ondergrondse tankinstallaties		Ja	Opgeleverd voor notificatie EC en gepubliceerd op PGS website per 1 april 2020. Definitieve publicatie: 1 januari 2021
PGS 29: Vloeibare aardolieproducten, bovengrondse opslag in verticale cilindrische installaties		Ja	Opgeleverd voor notificatie EC en gepubliceerd op PGS website per 1 april 2020. Definitieve publicatie: 1 januari 2021 Ondanks dat PGS 29 is opgeleverd wordt deze op een aantal punten nog doorontwikkeld. Oplevering is gepland op eind 2021.
PGS 30 Vloeibare brandstoffen: bovengrondse tankinstallaties		Ja	Opgeleverd voor notificatie EC en gepubliceerd op PGS website per 1 april 2020. Definitieve publicatie: 1 januari 2021
PGS 31: Opslag chemicaliën in tanks		Ja	Opgeleverd als interim voor notificatie EC en gepubliceerd op PGS website per 1 april 2020. Definitieve publicatie: 1 januari 2021 PGS 31 wordt doorontwikkeld als nieuwe stijl. De verwachte oplevering is maart 2022.

Publicatie	Status 31/12/20	Nieuwe Stijl	Toelichting en huidige planning
PGS 32: Explosieven voor civiel gebruik - opslag		Ja	Wordt niet opgenomen in het werkprogramma van 2021. Opstartdatum is afhankelijk van de prioritering door de adviesraad voor nieuw te starten projecten.
PGS 33-1: Aardgas: afleverinstallaties van vloeibaar aardgas voor motorvoertuigen		Ja	Opgeleverd voor notificatie EC en gepubliceerd op PGS website per 1 april 2020. Definitieve publicatie: 1 januari 2021
PGS 33-2: Aardgas: afleverinstallaties van vloeibaar aardgas voor en vaartuigen		Nee	Opgeleverd als interim voor notificatie EC en gepubliceerd op PGS website per 1 april 2020. Definitieve publicatie: 1 januari 2021 PGS 33-2 wordt doorontwikkeld als nieuwe stijl. De verwachte oplevering is maart 2022.
PGS 34: Drukapparatuur met PS ≤ 0,5 bar		Nee	PGS 34 is niet aangewezen in Bal/BKL. Is zo goed als afgerond en zal begin 2021 worden opgeleverd voor aansluiting op WBDA 2016.
PGS 35: Waterstoftankstations		Ja	Opgeleverd voor notificatie EC en gepubliceerd op PGS website per 1 april 2020. Definitieve publicatie: 1 januari 2021
PGS 37-1: EOS – buurtbatterijen		Ja	(Nog) niet aangewezen in Bal/BKL. De verwachte oplevering is maart 2022.
PGS 37-2: Energieopslag – Lithium-ion energiedragers		Ja	(Nog) niet aangewezen in Bal/BKL. De verwachte oplevering is zomer 2022.
Multifuel tankstations		Ja	Wordt op basis van prioritering van de Adviesraad opgenomen in het werkprogramma van 2021. Opstartdatum is zomer 2021. Onderzocht zal worden of dit een aparte PGS wordt of een bijlage bij bestaande “brandstof-PGS’en”.

Vervolg in de meerjarenagenda Versterking Omgevingsveiligheid 2021 – 2024

In 2021 worden een aantal interim PGS'en doorontwikkeld naar Nieuwe Stijl (PGS 15, PGS 25, PGS 31, PGS 33-2), wordt verder gewerkt aan een aantal lopende PGS'en (PGS 6, PGS 34, PGS 29, PGS 37-1, 37-2) en worden er twee nieuwe PGS'en opgepakt (PGS 26-2 en Multifuel tankstations). Voor de komende jaren zal op basis van een prioritering de Adviesraad advies uitbrengen aan de Programmaraad over welke onderwerpen als eerste opgepakt moeten worden. Het gaat daarbij om onder andere de volgende onderwerpen: herziening PGS 10, 18, 22, biovergistingsinstallaties, (Bio)LNG-productie-installaties, herziening/aanvulling PGS 6, doorontwikkeling PGS 12 in nieuwe stijl.

Voor 2021 en verder zullen PGS'en Nieuwe Stijl in digitale vorm gepubliceerd worden, zal met de digitale editor gewerkt worden en zal de digitalisering van PGS'en verder worden doorontwikkeld. In eerste instantie gaat het om het goed werkend krijgen van het nu ontwikkelde systeem. Vervolgens om het uitrollen en waar nodig verbeteren van het gebruik van de nieuwe editor bij het opstellen van PGS'en door de tekstschrijver en teams. Tenslotte zal de vraag aan bod komen of en welke extra functionaliteiten ontwikkeld moeten worden om de PGS beter te ontsluiten voor specifieke doelgroepen.

In 2021 (en verder) zal de PGS-beheerorganisatie de verbeterpunten uit het evaluatie rapport van Van Vieren implementeren door middel van hercontractering en optimalisatie van processen en procedures. Begin 2021 zal een 24-uurs heisessie worden georganiseerd waar de Programmaraad en het projectbureau onder begeleiding van Van Vieren de mogelijkheden tot hercontractering zal onderzoeken. Het projectbureau zal begin 2021 op basis van het evaluatierapport een plan van aanpak opstellen voor de wijze waarop het maakproces van PGS Nieuwe Stijl kan worden verbeterd. De resultaten zullen eind 2021 gereed moeten zijn.

Opgemerkt wordt, dat haalbaarheid van voorgenomen doelen, werkzaamheden en bijbehorende planning afhankelijk zijn van de door de overheid genomen of te nemen maatregelen met betrekking tot de Corona-crisis.

Totaal onderbesteding deelprogramma 2

De onderstaande onderbesteding is de som van de jaren 2020 én 2019.

De onderbesteding van 2020 is € 111.596, zoals uit tabel 2.1 te berekenen valt. De onderbesteding van 2019 is € 102.663.

Dit wordt veroorzaakt doordat er verplichtingen van 2019 zijn afgesloten waar niet of onvolledig op is gefactureerd. Omdat er is verantwoord naar IenW op basis van verplichtingen, valt dit geld vrij voor de IOV. Er worden claims op ingediend door de trekkers van het programma MVO.

Onderbesteding PGS	
Decentrale overheden 2020	€ 111.596,00
Decentrale overheden 2019	€ 102.663,00
Totaal onderbesteding PGS	€ 214.259,00

Conclusie

Alle 17 PGS-en zijn in 2020 opgeleverd, waaronder 12 in Nieuwe Stijl en 5 als interim-versie en door het Bestuurlijk Omgevingsberaad vastgesteld. De inbreng van de decentrale overheden was conform de planning. NEN heeft een procedure afgestemd met betrekking tot het toepassen van deze PGS'en in de periode tot aan inwerkingtreding op 1 januari 2022 van de Omgevingswet.

4 Deelprogramma 3 Expertisenetwerk externe veiligheid

Doel deelprogramma Ondersteuning deelprogramma's door expertisenetwerk

Het vervullen van de voorwaarden voor de adequate uitvoering van de VTH- en RO-taken met betrekking tot externe veiligheid, anticiperend op de Omgevingswet, en het tijdens de overgangperiode naar de Omgevingswet in stand houden van het RRGs en het populatiebestand.

Dit deelprogramma draagt hieraan bij door te faciliteren dat:

- kennis en informatie wordt georganiseerd en gedeeld,
- de integratie met andere werkvelden wordt bewerkstelligd, anticiperend op de Omgevingswet, door het ontwikkelen van nieuwe werkwijzen.
- de VTH en RO-taken adequaat en uniform worden uitgevoerd door het ontwikkelen en aanbieden van werkstandaarden en (samenwerkings)afspraken hierover met de betrokken overheidspartijen.

De activiteiten van dit deelprogramma worden onderverdeeld over vier categorieën.

1. Visie Kennisinfrastructuur omgevingsveiligheid
2. Deskundigheid en landelijke expertisenetwerk
3. Ontsluiting informatie en documenten
4. Kennis en vaardigheden van medewerkers van omgevingsdiensten.

Financiële voortgang DP3 en algemene rapportage

Hieronder is de financiële en inhoudelijke voortgang van de projecten in tabellen weergegeven. Onderaan de tabel is een additioneel budget toegevoegd. Dit zijn middelen die uit een onderbesteding van IOV 2019 afkomstig zijn.

Tabel 3.1 Financiële voortgang deelprogramma 3

Deelprogramma 3 Kennisinfrastructuur en expertisenetwerk *	Budget	Besteed	%
1. Visie kennisinfrastructuur Onderzoek verankering landelijk Expertisenetwerk *	€ 30.000**	€ 30.000	100%
2. Deskundigheid en landelijke expertisenetwerk			
Landelijk expertisenetwerk: formatie bij Omgevingsdiensten	€ 440.000	€ 363.693	83%
Voorzitter Landelijk platform veilige leefomgeving	€ 50.000	€ 47.408	95%
Ontwerp Veilige Omgeving: RO-netwerk *	€ 75.000	€ 75.000	100%
3. Bereikbaarheid informatie en documenten			
Kennisportaal www.relevant.nl *	€ 150.000	€ 150.000	100%
Kennisportaal www.ontwerpveiligeomgeving.nl *	€ 50.000	€ 50.000	100%
Vraagbaak externe veiligheid	€ 15.000	€ 12.315	82%
Landelijk congres Relevant *	€ 20.000	€ 20.000	100%
4. Kennis en vaardigheden			
Trainingen externe veiligheid/omgevingsveiligheid*	€ 110.000	€ 110.000	100%
Kennistafel Transport gevaarlijke stoffen	€ 15.000**	€ 15.000	100%
Kennistafel Veilige energietransitie	€ 15.000**	€ 15.000	100%
Kennistafel Windturbines	€ 15.000**	€ 15.000	100%
Kennistafel REV, RRGs en Risicokaart	€ 15.000**	€ 15.000	100%
Onderbesteding DP3 visie 2019	€ 70.000	€ 10.285	
Totaal DP 3 Kennisinfrastructuur en expertisenetwerk	€ 1.070.000	€ 928.701	

* Er is meer besteed dan de beschikbare 100%. Dit surplus is voor rekening van de trekker van het project, conform de afspraken hierover binnen de IOV.

** Bedragen met * staan op rijksbegroting

Totaal onderbesteding deelprogramma 3

Deelprogramma 3 Kennisinfrastructuur en expertisenetwerk	Budget	Besteed	Rest
Landelijk expertisenetwerk: formatie bij Omgevingsdiensten	€ 440.000	€ 363.693	€ 76.307
Voorzitter Landelijk platform veilige leefomgeving	€ 50.000	€ 47.408	€ 2.592
Vraagbaak externe veiligheid	€ 15.000	€ 12.315	€ 2.685
Onderbesteding DP3 visie 2019	€ 70.000	€ 10.285	€ 59.715
Rest tbv 2021			€ 141.299

Tabel 3.2 Inhoudelijke voortgang deelprogramma 3

Projecten	Toelichting voortgang	Kleur
1. Visie kennisinfrastructuur Onderzoek verankering landelijk Expertisenetwerk	<p>Met de komst van de Omgevingswet krijgen decentrale overheden meer afwegingsruimte om invulling te geven aan omgevingsveiligheid. Ook doen nieuwe risico's hun intrede, bijvoorbeeld als gevolg van energietransitie. De noodzaak voor adequate kennisontwikkeling en ontsluiting daarvan voor de praktijk wordt daarmee urgenter, waarbij de kennisinstituten en alle andere actoren een rol spelen. De bestaande kennisinfrastructuur is in 2014 opgesteld, met als doel de Omgevingsdiensten te ondersteunen. Met de hiervoor genoemde veranderingen doet de vraag zich voor hoe de kennisinfrastructuur idealiter voor de toekomst geregeld kan worden.</p> <p>In 2020 is een visie voor een nieuwe kennisinfrastructuur opgesteld die eind 2021 door het directeurenoverleg is vastgesteld. De uitwerking ervan gebeurt in 2021, met de VNG als trekker.</p>	
2. Deskundigheid en landelijke expertisenetwerk		
Landelijk expertisenetwerk: formatie bij Omgevingsdiensten	<p>Het landelijk expertisenetwerk draagt bij aan het bundelen en behoud van kennis en expertise, ook richting de Omgevingswet. Een professioneel en geschoold expertisenetwerk is noodzakelijk voor de uitvoering van alle werkzaamheden op EV-gebied, inclusief de (wettelijke) advisering op gebied van externe veiligheid aan de bevoegd gezagen, maar ook om EV-vraagstukken rondom maatschappelijke ontwikkelingen (zoals de energietransitie) te beantwoorden. Met een professioneel en geschoold expertisenetwerk wordt externe veiligheid als basisbehoefte gegarandeerd.</p> <p>Dit structureel netwerk wordt door de IOV ondersteund. De provincies zetten de middelen rechtstreeks door naar de omgevingsdiensten. Zij zetten de middelen in voor de uitvoering van landelijke of overkoepelende EV-taken én voor EV-advisering buiten hun regio, n.a.v. een adviesvraag via de Vraagbaak EV.</p> <p>Er is sprake van een krapte van EV-deskundigen op de arbeidsmarkt.</p>	
Voorzitter Landelijk platform veilige leefomgeving	<p>Voor het LPVL stond 2020 in het teken van de hoofddoelstelling: kennis over externe veiligheid verzamelen, bundelen, toegankelijk maken en delen met actoren in het werkveld. Het LPVL heeft de ambitie om vakkundig en betrokken samen te werken aan een veilige leefomgeving voor nu en in de toekomst. Door deelname van EV-deskundigen vanuit verschillende organisaties (provincies, gemeenten, Omgevingsdiensten, I&W, RIVM, InfoMil, BrandweerNL, IFV) met elk een eigen achterban is wederom gewerkt aan versterking en uitbouw van het netwerk. De EV-deskundigen zijn werkzaam binnen 12 regio's in het land. Verder heeft de voorzitter contact gelegd met een EV-aanspreekpunt (EV-deskundige) bij alle 29 Omgevingsdiensten.</p> <p>De leden van het LPVL zijn in 2020 één keer fysiek bij elkaar gekomen en vier keer online. Tijdens de bijeenkomsten is informatie gedeeld over onder meer EOS en opslag lithiumbatterijen, een samenwerkingsproject van 3Noord (project DP6), aansluiting Omgevingsdiensten op REV, inzicht werklust MOV door regionale inventarisaties van het bedrijvenbestand, praktijkonderzoek van bronhouders bij het REV, EV in de Omgevingsvisie gemeente Dordrecht, en de visie Kennisinfrastructuur Omgevingsveiligheid</p> <p>De voorzitter heeft deelgenomen aan de bijeenkomsten van de Vakgroep Omgevingsveiligheid van BrandweerNL, de begeleidingsgroep voor het tot stand komen van de Visie Kennisinfrastructuur Omgevingsveiligheid, de stuurgroep PGS, en meer.</p>	

Projecten	Toelichting voortgang	Kleur
	In juli 2020 is de notitie 'Veranderingen externe veiligheidsbeleid: Omgevingsveiligheid en de Omgevingswet' opgesteld gepubliceerd.	
Ontwerp Veilige Omgeving: RO-netwerk	Vanwege de beperkingen die de Corona-crisis met zich meebracht was er meerwerk nodig voor het uitvoeren van de ontwerpwedstrijd en heeft de bestuurdersreis online plaatsgevonden in plaats van fysiek. In plaats van een fysieke bijdrage aan verschillende congressen zijn er online masterclasses gehouden die een groot bereik hadden (meer dan 100 deelnemers). Voor de rest zijn de activiteiten volgens planning uitgevoerd.	
3. Bereikbaarheid informatie en documenten		
Kennisportaal www.relevant.nl	<p>Relevant geeft informatie over EV en is een platform waar praktijk-voorbeelden gedeeld worden. Relevant heeft een vraagbaakfunctie. EV- professionals werken samen aan projecten in besloten digitale projectruimten. Relevant fungeert als een (eenvoudig) virtueel kantoor. Kennistafels ontsluiten hun informatie op het openbare gedeelte van de website. Er wordt structureel aandacht besteed aan de herleidbaarheid van actuele informatie (metadata). Verder wordt een nieuwsbrief verspreid. Uit een onderzoek in 2018 naar de gebruikers van de Relevant website bleek dat grofweg een kwart van de gebruikers in de publieke sector werkt en driekwart bij een overheid</p> <p>Relevant heeft als centrale doelgroep de EV-specialisten, van overheden, adviesbureaus en bedrijfsleven. Geen andere website bedient specifiek deze doelgroep.</p> <p>Er is onderzoek afgerond naar de mogelijkheden om Relevant structureel te verankeren. Zodra de visie op kennisinfrastructuur verder wordt uitgewerkt kan de besluitvorming hierover verder uitgewerkt worden. Relevant is verder opgeschoond, door verjaarde documenten naar het archief te verplaatsen. Bij de opschoning is voor de documenten die behouden zijn doormiddel van tags reeds een koppeling gemaakt met toekomstige thema's zodat de content straks efficiënt kan worden omgezet.</p> <p>In 2020 is de beveiliging van Relevant verbeterd. Naar aanleiding hiervan wordt de website als Light-versie gelanceerd. Ook is gewerkt aan een ontwerp voor een indeling die beter aansluit de Omgevingswet. In 2021 wordt dit advies gegeven aan de VNG, om bij de structurele verankering van Relevant te gebruiken.</p>	
Kennisportaal www.ontwerpveiligeomgeving.nl	Het delen van nieuwe inzichten via de website ontwerpveiligeomgeving. Dit loopt volgens planning. Zie www.ontwerpveiligeomgeving.nl	
Vraagbaak externe veiligheid	<p>Sinds 1 januari 2020 ben ik - Inge de Vries - landelijk coördinator van de Vraagbaak Externe Veiligheid. Vanaf 1 januari 2020 voerde ik deze taak uit vanuit mijn functie bij de FUMO (Omgevingsdienst Fryslân). Vanaf 1 september 2020 ben ik werkzaam bij de VNG en voer ik deze taak daar uit.</p> <p>De 'vraagbaak' is een online tool waar mensen vragen kunnen stellen voor wat betreft externe veiligheid. De coördinator zorgt dat iedereen netjes antwoord krijgt. Om ervoor te zorgen dat mensen van onder andere provincies, gemeenten en omgevingsdiensten hulp krijgen bij specifieke vragen over externe veiligheid, is in 2016 de Vraagbaak Externe Veiligheid opgericht. Alle vragen die binnenkomen, koppelt de coördinator aan de juiste Externe Veiligheid (EV) specialist. Iedere EV-specialist heeft zo zijn eigen expertise, bijvoorbeeld: Wetgeving, BRZO, Modernisering Omgevingsveiligheid, Omgevingswet etc.</p> <p>De vraagbaak maakt deel uit van het Landelijk Platform Veilige Leefomgeving (LPVL). Dit platform, waar ik lid van ben, bestaat uit bevlogen deskundigen op het gebied van omgevingsveiligheid. Vijf keer per jaar komen de leden bij elkaar om kennis uit te wisselen. Tijdens één van deze vijf bijeenkomsten bespreken de leden alle vragen en antwoorden. Het proces verloopt op deze manier binnen de gestelde termijn.</p>	
Landelijk congres Relevant	In 2020 stond het congres in het teken van het thema 'Gezond en Veilig'. Er waren meer dan 250 deelnemers aan de online sessies, vanuit gemeenten, provincies, veiligheidsregio's, bedrijfsleven en adviesbureaus. Naast het plenaire programma op 8 december 2020, was er een breed scala aan deelsessies, verdeeld over acht dagen. Deelnemers konden zo veel sessies volgen als ze wilden.	
4. Kennis en vaardigheden		
Trainingen externe veiligheid/omgevingsveiligheid	<p>De implementatie van het vernieuwde omgevingsveiligheidsbeleid is ondersteund met de volgende bijscholingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bijscholing omgevingsveiligheid voor ruimtelijke planmakers: Woningbouw realiseren in de buurt van risicobronnen: wat regel je waar? 	

Projecten	Toelichting voortgang	Kleur
	<ul style="list-style-type: none"> - Bijscholing omgevingsveiligheid in de vergunningverlening: Er komt een aanvraag voor een milieubelastende activiteit. Wat nu? - Workshop leren werken met de Omgevingswet. <p>Om in een korte tijd in het complexe onderwerp van omgevingsveiligheid te komen, zijn voor de deelnemers aan de bijscholingen filmpjes gemaakt. Ook zijn enkele naslagwerken ontwikkeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> - een stroomschema omgevingsveiligheid in de vergunningverlening; - een stappenplan Ruimtelijk ordenen met omgevingsveiligheid. 	
Kennistafels externe veiligheid	Er worden vier kennistafels via het derde deelprogramma georganiseerd, namelijk de Kennistafel Transport gevaarlijke stoffen, Veilige energietransitie, Windturbines, Kennistafel REV, RRGs en Risicokaart. Onder deze tabel zijn de bijzonderheden ervan beschreven.	
Besteding onderbesteding DP3 visie 2019	Het merendeel van de activiteiten van DP3 is structureel van aard. Om deze reden wordt onder leiding van de VNG een visie op een geborgde kennisinfrastructuur opgesteld, die verder uitgewerkt zal worden in het cluster 3 Kennisinfrastructuur omgevingsveiligheid vanaf 2022. De advieskosten door OverMorgen zijn bekostigd met het budget van het ministerie IenW. Zie verder de tekst bij Doorkijk 2021 – 2024.	

Tabel 3.3 Inhoudelijke voortgang deelprogramma 3, kennistafels

Kennistafels	Toelichting voortgang	Kleur
Kennistafel transport	<p>De kennistafel transport heeft een actief jaar achter de rug. Naast een fysieke bijeenkomst zijn er vanwege de Corona-crisis vijf onlinebijeenkomsten geweest. De invulling van de kennistafel is daarmee aangepast. Inhoudelijk zijn o.a. de volgende onderwerpen aan de orde geweest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • invulling aandachtsgebieden rondom transportassen • impact energietransitie op transport gevaarlijke stoffen • behoefte aan rijksregie • aandachtpunten verlegging buisleiding • ontwikkelingen Basisnet spoor • afweging maatregelen • relatie transport gevaarlijke stoffen en NOVI 	
Kennistafel Veilige Energietransitie	<p>We zien op het gebied van de energietransitie een beweging van centraal naar decentraal wat betreft de productie, opslag en gebruik van nieuwe brandstoffen (zonnepanelen, windenergie, H2, elektriciteit, etc.). In de Kennistafel VET brengen we partijen bij elkaar, om de bewustwording van centraal naar decentraal op tafel te krijgen en samen te discussiëren over mogelijke knelpunten en oplossingsrichtingen.</p> <p>In 2020 hebben we maar twee bijeenkomsten kunnen houden. De geplande bijeenkomst op 12 mei kon niet doorgaan vanwege de Corona-crisis. De gehouden bijeenkomsten vonden plaats op 3 september en 5 november en werden gehouden via MS Teams.</p> <p>De eerste bijeenkomst stond in het teken van 'beleid en uitvoering'. Er waren 5 sprekers: 2 over de Regionale Energiestrategie (RES), 2 over rijksbeleid: ministeries IenW en EZK en een gastspreker: over integrale besluitvorming. Bij de RES kwamen dilemma's aan bod over ruimte vs systeemefficiëntie en draagvlak vs kwantiteit. Als voorbeeld van een te ontwikkelen RES werd de energiestrategie van Rotterdam – Den Haag gepresenteerd. Het Rijksbeleid gaat uit van een veilige energietransitie/ -huishouding. Dat heet dan 'verantwoord, consistent en proportioneel omgaan met de risico's van de energietransitie.</p> <p>Tijdens de tweede bijeenkomst stond 'kennis' centraal: hoe komen we aan kennis, hoe verspreiden en beheren we kennis? Aan de orde kwam eerst het Waterstof Veiligheid- en Innovatieprogramma (WVIP), waar kennis wordt ontwikkeld voor risicobeheersing en incidentbestrijding, vergunningverlening, wet- en regelgeving op basis van onderzoek en dataverzameling. Daarna werd de aandacht gevraagd voor kennisontwikkeling via het netwerk van Brandweer Nederland. Er zijn 6 districten aangewezen, die elk verantwoordelijk zijn voor een nieuwe energiedrager. Een derde spreker behandelde kennisverwerving via 'pilots'. Hij sprak over de pilot "Waterstofwijk in Hoogeveen", met als uitgangspunt dat het net zo veilig moet zijn als aardgas. Reflectie op het verhaal kwam van de veiligheidsregio Drenthe, die nauw betrokken is bij deze pilot. Het beheren van kennis was de laatste bijdrage. Het IFV ontwikkelt met Infomil en Relevant documenten, een database en een website voor de kennis rondom het thema "Kennisbundeling Veilige Energietransitie". De resultaten van beide bijeenkomsten zijn 3 december gepresenteerd tijdens een deelsessie van het Relevantcongres.</p>	
Kennistafel veiligheid windenergie	De kennistafel is 2020 gestart met het congres 'Veiligheid windenergie' met bijdragen van het ministerie van I&W, RWS, het RIVM, het Nederlands normalisatie instituut NEN, en de bijdrage van de Nederlandse WindEnergie Associatie. Het jaar is afgesloten met de bijdrage aan het Relevant-congres over Windturbines nabij risicobedrijven.	

Kennistafels	Toelichting voortgang	Kleur
	In de tussenperiode is informatie overgedragen via de site www.veiligheidwindenergie.nl en heeft de helpdesk zeer uiteenlopende vragen behandeld. Opvallend is de toename van het aantal vragen over de (mogelijke) impact van mini-windturbines op hun omgeving.	
Kennistafel REV – RRGs	<p>Het doel van de kennistafel RRGs is het onderhouden en uitbreiden van een kennisnetwerk, gericht op het optimaliseren van het registreren van gegevens externe veiligheid. De kennistafel bestaat voornamelijk uit invoerders vanuit de Omgevingsdiensten verspreid over het hele land. In 2020 is de kennistafel mede op verzoek van het min. I&M uitgebreid in haar naamgeving. Hieruit blijkt ook de toegevoegde taak, namelijk het meedenken over de bouw en uitvoering van het REV. Daarvoor zijn twee mensen vanuit RWS aan de kennistafel toegevoegd en staat het ministerie op de agendalist en leest mee.</p> <p>De kennistafel heeft in het tweede half jaar 2020 2 bijeenkomsten gehouden, via teams, waarin meerdere onderwerpen besproken en uitgevoerd zijn. De jaarlijkse inventarisatie van de autorisatiedatum inrichtingen >5 jaar is uitgevoerd en gecommuniceerd met de provinciale adviseurs van de Risicokaart. Door de Corona-crisis heeft de kennistafel dit jaar geen bijeenkomst georganiseerd met de landelijke invoerders van het RRGs.</p> <p>De kennistafel RRGs-REV is anders dan de andere kennistafels niet opgenomen in de deelprogramma's van de VNG, maar vallen nu onder een deelprogramma van het ministerie. Het voortbestaan van deze kennistafel in deze vorm is onduidelijk, in de loop van het begin 2021 hopen we op meer duidelijkheid.</p>	

Voortgang Kennisnetwerk Relevant

De website www.relevant.nl heeft als centrale doelgroep de EV-specialisten, zowel van overheden, adviesbureaus en het bedrijfsleven. Geen andere website bedient specifiek deze doelgroep. RO-medewerkers van gemeenten en projectontwikkelaars worden bediend via de website van Ontwerp Veilige Omgeving, waardoor integratie in 2020 logisch lijkt. Relevant geeft alle soorten informatie voor de uitvoering van EV-taken zoals praktijkvoorbeelden. Relevant heeft een vraagbaak-functie. EV-professionals werken samen aan projecten in besloten digitale projectruimten, De Kennistafels ontsluiten hun informatie op het openbare gedeelte van de website. Er wordt structureel aandacht besteed aan de herleidbaarheid van actuele informatie (metadata). Verder wordt regelmatig een nieuwsbrief verspreid. In 2020 is Relevant door ruim 12.000 gebruikers bezocht. De best bezochte pagina's zijn: Actueel, Signaleringskaart externe veiligheid, de pagina's over de bijscholing, de thema pagina's en projectruimten. Het aantal gebruikers neemt jaarlijks toe. Daarnaast is vanwege een veiligheidsissue eind 2020 besloten om de site te migreren naar een nieuwe hostingomgeving, zodat kan worden voldaan aan de veiligheidsnormen die gelden voor overheidspagina's. In 2020 is een onderzoek afgerond (dat in 2019 is begonnen) naar de structurele verankering van Relevant. Uit de verkenning is gebleken dat er een aantal geschikte kandidaten is, waarvan de VVM en InfoMil als beste zijn beoordeeld. De nieuwe naam van InfoMil is het InfoPunt Omgevingswet (IPOw). Hierbij wordt aangetekend dat de eisen van informatie bij het IPOw streng zijn en de gebruiksinformatie daar misschien niet aan kan voldoen. Op het moment van schrijven van deze rapportage wordt onder aanvoering van de VNG een visie op kennisinfrastructuur opgesteld waar ook Relevant onderdeel van uitmaakt. Op basis van dit onderzoek en deze visie wordt gekozen bij welke organisatie Relevant een plek krijgt.

Doorkijk naar de meerjarenagenda Versterking Omgevingsveiligheid 2021 – 2024

Vanaf 2021 trekt de VNG het derde cluster van de interbestuurlijke meerjarenagenda Versterking Omgevingsveiligheid. Naast continuering van de activiteiten die al in de IOV plaatsvonden, concentreert de VNG zich op het uitwerken van de visie op een geborgde kennisinfrastructuur.

Het doel van de kennisinfrastructuur omgevingsveiligheid is het faciliteren van de uitvoering van de Omgevingswet op een doelmatige manier, op het gebied van omgevingsveiligheid, door de decentrale overheden en hun uitvoeringsdiensten, zodanig dat de fysieke veiligheid gewaarborgd is en ook zo ervaren wordt door bewoners. Daarbij dient er rekening gehouden te worden met de ontwikkelingen van de wet- en regelgeving zoals de invoering van de Omgevingswet en gebruik gemaakt te worden van kennisinfrastructuren binnen de overheid, zoals het Veluweberaad.

De visie is goedgekeurd door het directeurenoverleg¹ en wordt verwerkt in de vorming van het cluster 2022. Het jaar 2021 is een overgangsjaar en behoudt de huidige projecten, waarbij aangetekend wordt dat het budget is verminderd met 20%.

Conclusie

<p>De activiteiten van het derde deelprogramma allemaal volgens plan in 2020 uitgevoerd. Het merendeel van deze activiteiten is structureel van aard. Er is dan ook een visie op een geborgde kennisinfrastructuur omgevingsveiligheid opgesteld die in oktober is vastgesteld door het Directeurenoverleg-klein. Deze visie wordt in 2021 verder uitgewerkt waarbij VNG het voortouw neemt. Door de maatregelen van Corona-crisis zijn veel communicatieactiviteiten - zoals scholing, Ontwerp Veilige Omgeving en het congres Relevant - digitaal uitgevoerd. Daarbij bleek dat de aanwezigheid van planologen groter was dan voorheen. Dit is voor de implementatie van het omgevingsveiligheidsbeleid vanaf de inwerkingtreding van de Omgevingswet gunstig. Verder valt op te merken dat er een krapte is op de arbeidsmarkt van specialist externe veiligheid bij omgevingsdiensten.</p>	
--	--

¹ Het Directeurenoverleg-klein bestaat uit de drie managers van het IPO, het ministerie IenW en de VNG, en afhankelijk van de agenda eveneens managers van het ministerie JenV/ brandweer Nederland en het ministerie SZW.

5 Deelprogramma 4 Lokaal Externe veiligheid-beleid

Doel deelprogramma Lokaal EV-beleid

Geborgde, adequate en gecoördineerde beleidsvorming en uitvoering van VTH-taken en RO-taken door omgevingsdiensten en veiligheidsregio's. Dit deelprogramma draagt hieraan bij door:

- Het uitvoeren van VTH-taken rondom Bevi voor gemeenten;
- Het uitvoeren van RO-adviezen rondom alle EV-relevante bronnen, inclusief Brzo,
- De zichtbaarheid over het uitvoeren van deze taken vergroten bij gemeenten.

Financiële voortgang Lokaal EV beleid en algemene rapportage

In de onderstaande tabel is de besteding per uitvoerende partij opgenomen: de omgevingsdiensten en de veiligheidsregio's.

Tabel 4.1 Financiële voortgang deelprogramma 4, inclusief btw.

Deelprogramma 4. Lokaal EV-beleid 2020	Budget	Besteed	%	Aantal producten
A. Uitvoering wettelijke taken veiligheidsregio's	€ 1.886.000	€ 1.851.752	98,2%	3187
B. Uitvoering wettelijke taken omgevingsdiensten	€ 3.814.000	€ 3.814.000	100%	5469
TOTAAL DP Lokaal EV-beleid	€ 5.700.000	€ 5.665.752	99,4%	8.656
Resterende onderbesteding IOV	€ 34.248			

* de ureninzet voor groepsrisico wordt over het algemeen opgenomen in de EV-adviezen op gebied van VTH en RO. Deze aparte post wordt gebruikt voor het zich eigen maken van het gemoderniseerde omgevingsveiligheidsbeleid en communicatie hierover naar de gemeenten.

Hieronder is de financiële en inhoudelijke voortgang van de activiteiten die zijn uitgevoerd door de veiligheidsregio's weergegeven.

Tabel 4.2 Financiële voortgang deelprogramma 4, veiligheidsregio's

Regio	Totalen – product			Totalen - kosten		
	VTH	RO	Samenwerking	VTH	RO	Samenwerking
Noordwest	0	168	0	€ -	€ 314.574	€ -
Zuidwest	161	730	7	€ 111.776	€ 541.568	€ 73.349
Brabant	132	147	16	€ 108.135	€ 230.940	€ 20.925
Oost	283	488	44	€ 116.034	€ 192.834	€ 32.430
Noord	84	508	20	€ 83.335	€ 172.658	€ 27.706
Limburg	96	298	5	€ 109.688	€ 140.355	€ 53.618
Totaal	756	2339	92	€ 528.968	€ 1.592.929	€ 208.028

Tabel 4.3 Inhoudelijke voortgang veiligheidsregio's

Deelprogramma 4. Lokaal EV beleid 2019	Toelichting Veiligheidsregio's	Kleur
Ondersteuning bevoegd gezag: - Ondersteunen bij vergunningverlening, toezicht en handhaving - Ondersteunen bij het nemen van besluiten op het gebied van ruimtelijke ontwikkelingen - Versterken van de samenwerking tussen veiligheidsregio's	De Corona-crisis maakt dat Veiligheidsregio's op meerdere vlakken te maken hebben gehad met grote uitdagingen. Gaandeweg het jaar kwamen de producten van de regio's onder druk te staan. Desondanks is over de geheel breedte te zien dat de vraag naar adviezen van Veiligheidsregio's landelijk niet is afgenomen. Ruimtelijke ontwikkelingen en vergunningsprocessen lopen nog steeds op schema met de verwachtingen. Er is dan ook geen sprake van grote onderbestedingen. De meeste regio's hebben juist, zoals voorgaande jaren, meer werk verzet dan dat er declarabele uren tegenover stonden.	

Hieronder is de inhoudelijke voortgang van de activiteiten die zijn uitgevoerd door de omgevingsdiensten weergegeven.

Tabel 4.4 Inhoudelijke voortgang omgevingsdiensten

Lokaal EV beleid 2020	Toelichting omgevingsdiensten	Kleur
1. Advisering VTH 2. Advisering RO Bevi Bevt, Bevb, inclusief groepsrisico 3. Advisering transport en overige werkzaamheden zoals ontheffingen 4. Voorbereidingen Omgevingswet	<p>Voor wat betreft VTH-advisering is naast de reguliere advisering relatief veel aandacht besteed aan vergunningaanvragen die te maken hebben met energietransitie, zoals vergunningaanvragen voor multifuel tankstations en waterstof tankstations.</p> <p>In het kader van de voorbereiding op de omgevingswet is bij gemeenten meegedacht en geadviseerd over omgevingsvisies, omgevingsplannen, de bruidsschat, omgevingstafels, bouwkundige maatregelen Bbl en het Handboek omgevingsveiligheid.</p> <p>Omdat een nieuw rekenprogramma beschikbaar is gekomen is meer tijd besteed aan het actualiseren van data. Risicobronnen die op grond van bijlage VII van het Bkl nieuw in beeld zijn komen (met name propaantanks), zijn geïnterpreteerd.</p>	

Conclusie

<p>In de eerste helft van het jaar was door de Corona-crisis sprake van een vermindering van RO-aanvragen bij veiligheidsregio's en omgevingsdiensten. Dit is in de rest van 2020 weer rechtgetrokken. Doordat het beschikbare budget aanzienlijk krappere is dan de gevraagde hoeveelheid werk heeft dit niet geleid tot een onderbesteding. De bevoegd gezagen hebben de resterende middelen toegelegd.</p> <p>Op het gebied van vergunningverlening leidt het nieuwe rekenprogramma Safeti 8 tot een hogere tijdbesteding voor wat betreft het actualiseren van data.</p> <p>Ook is aandacht gegeven aan het de komst van het Register externe veiligheid REV, waarbij risicobronnen die op grond van bijlage VII van het Bkl nieuw in beeld zijn komen zijn geïnterpreteerd.</p>	
--	--

6 Deelprogramma 5 Omgevingsveiligheidsbeleid

Deelprogramma 5 omvat de continuering van de werkzaamheden van het Programma Modernisering Omgevingsveiligheid, zodat deze werkzaamheden nu inzichtelijker zijn binnen de IOV-structuur. Het verder ontwikkelen en implementeren van het nieuwe beleid, het informeren en voorbereiden van de omgeving, zodat deze op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt gereed is, staat in dit deelprogramma centraal. Het ontwikkelen van het REV (Register externe veiligheidsrisico's) heeft een belangrijk aandeel hierin.

Doel IOV-Deelprogramma 5

Doel van het programma MOV is het ontwikkelen van het omgevingsveiligheidsbeleid, en het informeren en voorbereiden van de omgeving, zodat deze op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt, gereed is om conform de Omgevingswet te werken. Dit deelprogramma helpt bij de opzet en aanzet daarvan; daarna is het aan de organisaties om taken verder uit te bouwen. Dit deelprogramma draagt hieraan bij door te faciliteren dat:

1. de wet- en regelgeving wordt ondersteund door een handboek omgevingsveiligheid voor professionals (RIVM);
2. inzicht wordt gegeven in de omgevingsveiligheidssituatie met aandachtsgebieden voor brand, explosie en gifwolken, en maatwerk in de publieke dienstverlening aan burgers/bedrijven wordt mogelijk gemaakt door middel van een Data-infrastructuur omgevingsveiligheid;
3. aandachtsgebieden worden bepaald voor de Brzo-bedrijven/buisleidingen en transportroutes (Basisnet) en worden (digitaal) beschikbaar gesteld;
4. risicogebieden worden geïntroduceerd en kennis wordt opgedaan met gebiedsgerichte integrale afwegingen;
5. kennis wordt overgedragen over de nieuwe wijze van omgaan met omgevingsveiligheid (vervallen van het groepsrisico, gebruik van aandachtsgebieden en voorschriftgebieden), waardoor de uitvoerende organisaties (met name gemeenten, omgevingsdiensten, veiligheidsregio's) vaardigheden kunnen ontwikkelen, waarbij samenwerking tussen de diverse partijen centraal staat.

Deelprogramma 5 zorgt voor de kaders, randvoorwaarden en de modernisering van het omgevingsveiligheidsbeleid, die in deelprogramma 3 worden uitgerold binnen het werkveld van VTH en RO.

Financiële voortgang MOV en algemene rapportage

Deelprogramma 5 bevat drie projecten, namelijk:

1. Data-infrastructuur;
2. Aandachtsgebieden (inclusief wet- en regelgeving en risicogebieden);
3. Bevorderen kennis, vaardigheden en samenwerking.

Hieronder is de financiële en inhoudelijke voortgang van de drie projecten in tabellen weergegeven. Daarnaast is voor de bouw van het REV een additioneel budget uit de IOV 2019 beschikbaar gesteld á € 1.525.000,-.

Tabel 5.1: Financiële voortgang DP 5 Modernisering omgevingsveiligheid, inclusief btw; bedragen met * staan op rijksbegroting

Deelprogramma 5 Modernisering omgevingsveiligheid *	Budget	Besteed	%
1. Datainfrastructuur			
Beheer huidige RRGs	€ 325.000	€ 325.000	100%
REV bouw, onderzoek, implementatie, testen en afstemmen	€ 475.000*	€ 535.470	35.8%
Additionele middelen uit IOV 2019 DP5: REV Datainfrastructuur	€ 1.020.000		
2. Bepalen en tijdelijk opslaan aandachtsgebieden			
Aandachtsgebieden niet-SEVESO	€ 500.000*		
Tijdelijke opslagvoorziening resultaten aandachtgebieden REV	€ 150.000*		
Additionele middelen uit IOV 2019 DP5: Aandachtsgebieden overige te berekenen risicobedrijven	€ 445.000	€ 871.142***	80%
3. Bevorderen kennis, vaardigheden en samenwerking			
Instrumenten voor de uitleg van het systeem en instrumenten voor communicatie over risico's	€ 100.000*	100.000	100%
Invulling aandachtsgebieden in de praktijk	€ 125.000*	125.000	100%
Kennistafel, cursussen en trainingen (icm DP 3)	€ 125.000		
Additionele middelen uit IOV 2019 DP5 Kennis, vaardigheden en samenwerking	€ 60.000	€ 158.612	86%
Totaal Deelprogramma 5 MOV	€ 3.325.000	€ 2.116.595	63,7%
Resterende onderbesteding IOV **	€ 708.405		

*Bedragen met * staan op de lenW-begroting

** Overbesteding op budgetregelniveau komt voor rekening eigen organisatie; Onderbesteding van middelen op rijksbegroting vervallen beiden zijn daarom niet betrokken bij vaststellen resterende onderbesteding IOV

*** De opdrachten voor de aandachtsgebieden niet seveso zijn via PZH gegaan, maar het budget staat op lenW. Daarom lijkt er nu een overbesteding, maar dat komt dus omdat het budget niet op de juiste plaats staat. Door het gebruiken van het budget 2019 is het financieel gezien geen probleem, omdat dit bij PZH staat. Dus die 5 ton is dan ook van het additionele budget van 2019 betaald.

Tabel 5.2: Inhoudelijke voortgang DP 5 Modernisering omgevingsveiligheid

Deelprogramma 5 Modernisering omgevingsveiligheid *		Kleur
1. Datainfrastructuur		
Beheer huidige RRGs	Opdracht is verleend aan Bij12. Beheertaak is uitgevoerd.	
REV bouw, onderzoek, implementatie, testen en afstemmen	Er is veel voortgang geboekt. De technische bouw van het REV is zo goed als gereed. Omgevingsdiensten kunnen nu al op het REV aansluiten. Dit blijkt uit de geslaagde aansluiting van I-go op het REV. Er is besloten het project REV te verbreden naar een programma REV: in dit programma is meer aandacht voor de (bestuurlijke) context van het REV, zodat de bronhouders/bevoegd gezag meer gevoel krijgen bij het REV. Communicatieactiviteiten rondom het REV worden uitgevoerd door RWS/Infomil.	
2. Bepalen en tijdelijk opslaan aandachtsgebieden		
Aandachtsgebieden niet-SEVESO	Berekening aandachtsgebieden voor zover mogelijk afgerond. Opdracht naar OD's is verstrekt via PZH. Vraagt wel vervolg om aandachtsgebieden compleet te krijgen in 2021. Het bepalen van de aandachtsgebieden voor de buisleidingen is vertraagd.	
Tijdelijke opslagvoorziening resultaten aandachtgebieden REV	Onderdeel van opdracht Aandachtsgebieden Niet-SEVESO. Deze tijdelijke opslagvoorziening is gerealiseerd. De middelen vanuit IOV zijn daardoor niet uitgeput: financiering vond plaats vanuit de rijksbegroting.	
3. Bevorderen kennis, vaardigheden en samenwerking		
Instrumenten voor de uitleg van het systeem en instrumenten voor communicatie over risico's	Derde animatie is opgeleverd. Veiligheidsregio's hebben een cruciale rol bij het ontwikkelen van de instrumenten tbv de communicatie over risico's. Vanwege de Corona-	

Deelprogramma 5 Modernisering omgevingsveiligheid *		Kleur
	crisis geen prioriteit bij veiligheidsregio's. Waar mogelijk is en wordt aangesloten bij bestaande initiatieven, zodat dat minder capaciteit vraagt van de verschillende partijen.	
Invulling aandachtsgebieden in de praktijk	Op 5 oktober vond een bijeenkomst met de staatssecretaris IenW plaats. Dit was het startschot voor een reeks regionale sessies. Deze reeks bestuurlijke bijeenkomsten 'nu op de kaart of straks van de kaart' is met een aantal sessies uitgebreid. De eerste regionale sessie vond in Noord-Nederland plaats. Vervolgsessies staan gepland in Noord-Holland, Oost-Nederland en Brabant. Afronding in 2021	
Kennistafel, cursussen en trainingen (icm DP 3)	Opdracht kennistafel is verleend. Kennistafels hebben digitaal plaatsgevonden. De Corona-crisis zorgde helaas voor vertraging in de uitvoering bij de cursussen en trainingen. Deel schuift door naar 2021, zoals de kennistafel aandachtsgebieden.	
Additionele middelen uit IOV 2019 REV 1. Aandachtsgebieden Seveso 2. Aandachtsgebieden overige te berekenen risicobedrijven	Zie Aandachtsgebieden niet-SEVESO hierboven	
REV Datainfrastructuur	Dit additionele budget is tot nu toe nog niet ingezet: door vertragingen binnen het REV-project zal dit budget in 2021 of later benut worden.	
Kennis, vaardigheden en samenwerking	Zie cursussen en trainingen hierboven.	

Doorkijk naar de meerjarenagenda Versterking Omgevingsveiligheid 2021 – 2024

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet is de beleidsomzetting nagenoeg gereed. Niet alle huidige regels zijn voldoende duidelijk opgenomen in de Omgevingswet. Met de komst van de Omgevingswet verschuift het accent van beleidsontwikkeling naar communicatie, uitleg en implementatie. Met de implementatie veranderen de vraagstukken. In dit cluster willen we per thema de vraagstukken oppakken.

De ambitie van het cluster versterking omgevingsveiligheid is:

- de succesvolle aanpak van risico's aan de bron voort te zetten;
- te komen tot een veiligere leefomgeving door op lokaal niveau de discussie over bescherming van bevolking, economie en milieu te bevorderen en indien noodzakelijk de stakeholders toe te rusten met (adequate) maatregelen zodat zij de omgeving van risicobronnen beter kunnen beschermen;

Voor het bereiken van deze ambities is het programma opgebouwd uit verschillende thema's die gericht zijn op ontsluiting en beheer van informatie, kennisontwikkeling en –overdracht, nieuwe beleidsontwikkelingen en monitoring.

Conclusie

De activiteiten rondom het Register externe veiligheidsrisico's (REV) verlopen volgens plan. Er is in 2020 goede voortgang geboekt. Het berekenen van aandachtsgebieden omgevingsveiligheid SEVESO en niet-SEVESO verloopt ook volgens plan. Alleen de aandachtsgebieden voor de buisleidingen hebben enige vertraging opgelopen. De communicatie- en scholingsactiviteiten laten door de Corona-crisis een vertraging zien. De doorgeschoven middelen uit 2019 laten eveneens een vertraging zien.	
---	--

7 Deelprogramma 6 Ontwikkelbudget Nieuwe prioriteiten omgevingsveiligheid

Het continu kunnen verbeteren van omgevingsveiligheid is gebaat bij armslag in de vorm van een ontwikkelbudget voor nieuwe (omgevingsveiligheids-) prioriteiten. Dit biedt de mogelijkheid aan IPO, VNG en het ministerie van IenW om initiatieven en onderzoeken in de pioniersfase te ondersteunen, en om acute prioriteiten aan te pakken, die breder zijn dan externe veiligheid.

Doel deelprogramma 6 Nieuwe prioriteiten

Het doel van het deelprogramma 6 (DP6) Nieuwe prioriteiten is om financiële ruimte te bieden bij de aanpak van omgevingsveiligheid in nieuwe – bestuurlijke – prioriteiten en ontwikkelingen.

In het programma IOV 2020 is een overzicht opgenomen met voorstellen, indicatieve budgetten en reserves. Hieronder wordt ingegaan op het gevolgde proces en de stand van zaken van de inmiddels in twee tranches gehonoreerde projectvoorstellen.

Lopende projecten Nieuwe prioriteiten 2020

Het gevolgde proces is als volgt:

- Na het vaststellen van het IOV-jaarplan 2020 door het Bestuurlijk Omgevingsberaad hebben IPO, VNG en IenW de uitvoeringspraktijk geïnformeerd over de mogelijkheid om voorstellen in te dienen, de te belichten aspecten bij de voorstellen, en het proces met betrekking tot het indienen van de voorstellen.
- De ingediende voorstellen zijn door de werkgroep DP6 beoordeeld, die bestaat uit leden van de ministeries IenW (trekker) en JenV, IPO, VNG en de secretaris van het programma. Indieners is daarbij gelegenheid gegeven hun voorstel naar aanleiding van de vragen/opmerkingen vanuit de werkgroep aan te passen.
- De werkgroep heeft de definitieve voorstellen beoordeeld en heeft bij de voorstellen een advies aangegeven ten behoeve van besluitvorming door het Directeurenoverleg klein (IPO, VNG, JenV en IenW).
- De werkwijze is toegepast is twee tranches.
- De door het Directeurenoverleg klein gehonoreerde voorstellen zijn opgenomen in tabel 6.1.

Tabel 6.1: Gehonoreerde voorstellen deelprogramma ontwikkelbudget en nieuwe prioriteiten,

Deelprogramma 6 Ontwikkelbudget nieuwe prioriteiten	Budget 2020	Besteed	
Digitale kwetsbaarheid en cybersecurity	€ 115.000	€ 94.651	82,3%
Decentrale benadering ZZS	€ 320.000	€ 320.000	100,0%
Adviesproduct EV onder Omgevingswet + Energietransitie en Omgevingsveiligheid in	€ 100.000	€ 99.966	100,0%
Testen door bronhouder ODZHZ op REV	€ 34.000	€ 21.833,12	64,2%
(Verbreding) aansluiten Omgevingsdiensten aan REV	€ 192.000	€ 380.547	89,3%
Testen door bronhouders op REV	€ 200.000		
Kennisbundeling veilige energie transitie	€ 105.000	€ 108.554	103,4%
Multifuel-energiestations	€ 60.000	€ 59.710	99,5%
Maatregelen explosie-aandachtsgebieden	€ 50.000	€ 49.973,00	99,9%
Pilots Communicatie aandachtsgebieden	€ 26.600	€ 24.330,08	91,5%
Onderzoek maatregelen ter bescherming van mensen	€ 85.000	€ 83.338,92	98,0%
Inzicht werklust door regionale inventarisaties van het bedrijvenbestand	€ 100.000	€ 88.333,86	88,3%
Veilige energietransitie Geothermie	€ 61.875	€ 61.875	100,0%
Reservering voorbereiding 2021	€ 50.525	€ 29.282	58,0%
Totaal Deelprogramma 6 Ontwikkelbudget nieuwe prioriteiten	€ 1.500.000	€ 1.422.394	
Onderbesteding IOV	€ 77.606		

Voortgang en resultaten

In onderstaand overzicht staat een korte samenvatting van het doel en de resultaten van de projecten. De eindrapportages zijn te vinden op het kennisportaal Relevant, zie [Meerjarenprogramma versterking omgevingsveiligheid 2021-2024 - Relevant - Netwerk Externe Veiligheid](#).

nr	Deelprogramma 6 Ontwikkelbudget nieuwe prioriteiten		Kleur
TRANCHE 1			
1	Digitale kwetsbaarheid en cybersecurity	<p>Het doel van het onderzoek was om in het werkgebied van de DCMR Milieudienst Rijnmond de Brzo bedrijven van de provincies Zeeland en Zuid-Holland te onderzoeken hoe het staat met de digitale weerbaarheid bij de risicovolle bedrijven. Deelname aan het onderzoek was vrijwillig.</p> <p>De DCMR heeft bij 39 van risicovolle bedrijven in Zuid-Holland en Zeeland de digitale weerbaarheid onderzocht. Uit het onderzoek is gebleken dat bij een relatief groot deel van deze bedrijven de aandacht voor cybersecurity verder versterkt moet worden, maar een acuut gevaar is voor het ontstaan van zware ongevallen is niet aangetoond.</p> <p>Uit het onderzoek blijkt dat een aantal Brzo-bedrijven al concreet invulling geeft aan cybersecurity en maatregelen heeft genomen. Echter, bij een groot deel van de onderzochte bedrijven nog onvoldoende aandacht is voor cybersecurity, ook omdat de bedrijven niet altijd weten hoe ermee om te gaan. Geconstateerd is dan ook dat die bedrijven geholpen kunnen worden om digitaal weerbaar te worden, door het in kaart brengen van de eventuele risico's voor de veiligheid van de werknemers en omgeving van cyberaanvallen. Voorgestelde verbeteractie is dat overheid en bedrijfsleven kijken welke best practices al worden toegepast respectievelijk moeten worden ontwikkeld om oneigenlijke toegang tot de operationele besturingsystemen te voorkomen, en daarmee de kans op een incident als gevolg van een hack klein te houden.</p> <p>Meer informatie is te vinden op www.relevant.nl/programma-impuls-omgevingsveiligheid/dp-6-ontwikkelbudget-nieuwe-prioriteiten</p>	
2	Decentrale benadering ZZS	<p>In het project 'Decentrale benadering ZZS' hebben IPO, VNG, Omgevingsdienst NL, VNO-NCW en het RIVM samengewerkt aan een antwoord op de vraag hoe de decentrale overheden als bevoegd gezag de ZZS-problematiek zo effectief en efficiënt mogelijk kunnen oppakken.</p> <p>Doel van dit project van VNG en IPO bestond uit vier onderdelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - een verbeteringsplan in beleid en uitvoering een impuls te geven en daarmee de samenhang in het ZZS-beleid te versterken, - de uitvoeringskracht van gemeenten te vergroten, omdat zij onder de Omgevingswet de eerstverantwoordelijke zijn voor de kwaliteit van de leefomgeving, en dus ook voor de betekenis van ZZS daarbinnen. - het inzicht in de lokale ZZS-situatie te vergroten - de kennis over ZZS bij vergunningverleners, toezichthouders en handhavers te verbeteren. <p>Dit is nodig omdat het stoffen zijn die gevaarlijk (kunnen) zijn voor mens en milieu. Bijvoorbeeld omdat ze de voortplanting kunnen belemmeren, kankerverwekkend zijn of omdat ze zich in de voedselketen ophopen. De aanpak van ZZS is echter ingewikkeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De schadelijkheid voor mens en milieu is moeilijk hard te maken, omdat de stoffen vaak pas na een bepaalde incubatietijd tot (gezondheid)schade leiden. - Het is vaak niet duidelijk waar en hoe de ZZS in het milieu (en mogelijk in voedsel of drinkwater) terechtkomen: de huidige gebruiker/verwerker weet vaak niet weet of er ZZS zijn toegevoegd aan de materialen waarmee wordt gewerkt. - Het huidige beleid richt zich vooral op de bekende grote veroorzakers van vervuiling door ZZS. Vermoedelijk wordt daarmee de problematiek niet volledig overzien wordt. - Als laatste geldt dat de onzekerheden rondom ZZS steeds vaker tot maatschappelijke onrust leiden. In sommige gevallen is de onrust zo groot, dat er stagnatie optreedt van gewenste ontwikkelingen, de circulaire economie. <p>Om dit veelomvattende probleem te onderzoeken zijn vier deelprojecten uitgevoerd, waarbij steeds vanuit een specifieke invalshoek naar de aanpak van ZZS is gekeken.</p>	

		<p>a. De Omgevingsdienst Achterhoek heeft geëxperimenteerd met een uitvraag naar het gebruik van ZZS bij bedrijven waar de gemeente het bevoegd gezag voor is. Het resultaat van het onderzoek bevestigt de aanname dat de verspreiding van ZZS niet alleen via een beperkt aantal grote bronnen plaatsvindt, maar ook via tal van grote en kleine bedrijven. Geconstateerd is dat de kennis over ZZS bij zowel bij bedrijven als Omgevingsdiensten nog zeer beperkt is. Mede daardoor kost het enorm veel tijd om goed inzicht te krijgen in de daadwerkelijke situatie in een gemeente.</p> <p>b. In het deelproject Evaluatie van de provinciale is, in samenspraak met de afvalbranche gestart met het onderzoek naar de aanwezigheid van ZZS in de verwerkingsprocessen. Aanleiding was een uitvraag in 2018 naar het gebruik van (p)ZZS1 bij bedrijven waar provincies het bevoegd gezag voor zijn. Daaruit bleek dat afvalbedrijven nauwelijks zicht hebben op de aanwezigheid van ZZS in de afvalstromen. Uit de evaluatie van die uitvragen blijkt dat een uitvraag naar ZZS bij afvalbedrijven tijdrovender en ingewikkelder is dan bij risicobedrijven. Het belangrijkste struikelblok is dat de afvalbedrijven geen zicht (kunnen) hebben in de aanwezigheid van ZZS in de afvalstromen en emissies. Dat vraagt om een specifiek instrumentarium in de aanpak van ZZS.</p> <p>c. Er is een kwalitatief onderzoek uitgevoerd naar de samenhang tussen beleid en uitvoering en de samenwerking van de bij de uitvoering betrokken partijen. Geconstateerd is dat zekerheden rondom ZZS - waar bestuurders, bedrijven en burgers om vragen - (op dit moment) nog niet geleverd kunnen worden. Daarom is een betere en continue samenwerking tussen overheden, omgevingsdiensten en bedrijven cruciaal voor een effectieve benadering van de opgaven rond ZZS, waarbij:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beleid, opgave en uitvoering (beter) op elkaar afgestemd worden; - de (beschikbaarheid van) informatie, kennis en kunde organiseren om de opgave uitvoerbaar te maken Goede en verplichte productinformatie aan de 'voorkant' van de productieketen wordt daarbij als belangrijke stap gezien omdat bedrijven en Omgevingsdiensten daarmee weten welke stoffen er aanwezig zijn in de grondstoffen en halffabricaten die in het productieproces worden gebruikt; - er dient voldoende capaciteit te zijn voor de uitvoering van de VTH-taken door de Omgevingsdiensten, om te voorkomen dat de ZZS-opgave strandt op gebrek aan mensen en middelen. <p>d. RIVM en Omgevingsdienst NL hebben gezamenlijk een basiscursus ZZS voor vergunningverleners, toezichthouders en handhavers opgesteld en in een pilot geëvalueerd.</p> <p>Het totale rapport is te vinden op www.relevant.nl/programma-impuls-omgevingsveiligheid/dp-6-ontwikkelbudget-nieuwe-prioriteiten</p>	
3	Adviesproduct EV onder Omgevingswet + Energietransitie en Omgevingsveiligheid in o.a visies, plannen	De Omgevingswet geeft de mogelijkheid voor het instellen van voorschriften-gebieden voor bouwkundige maatregelen bij nieuwe situaties. Deze nieuwe systematiek wordt deels landelijk uitgewerkt, met name de scenario's en de grootte van de aandachtsgebieden. Voor een ander deel moeten lokaal beleidskeuzes gemaakt worden, zoals welke nieuwe risicovolle activiteiten en welke nieuwe risico ontvangende activiteiten een gemeente wil toelaten in de aandachtsgebieden. Het doel van dit project is om een inspiratiedocument te bieden om gemeenten, veiligheidsregio's en omgevingsdiensten te helpen met het maken van de afwegingen die de nieuwe beleidssystematiek omgevingsveiligheid met zich meebrengt. Het beantwoordt vragen zoals welke keuzes moeten worden gemaakt. De regio 3Noord heeft dit project getrokken. Het inspiratiedocument is voor de bevoegd gezagen te gebruiken en te vinden op www.relevant.nl/programma-impuls-omgevingsveiligheid/dp-6-ontwikkelbudget-nieuwe-prioriteiten	
4	Testen door bronhouders op REV Project door ODZHZ	De omgevingsdienst OZHZ heeft als eerste de aansluiting op het REV getest. Samen met Geodan is een pilotproject uitgevoerd waarin de mogelijkheid voor het aansluiten op het REV, met name het aanleveren van data conform het informatiemodel van het REV en de technische koppeling tussen het VTH-systeem en het REV zijn onderzocht. De volgende doelstellingen zijn geformuleerd op de vraagstukken van de pilot:	

	<ul style="list-style-type: none"> • Realiseren van de technische koppeling tussen het VTH-systeem van OZHZ en het REV (primair). • Toetsing van de data die OZHZ beheert aan het informatiemodel van het REV (primair). • Het onderzoeken van de mogelijkheden voor het vastleggen van informatie binnen het VTH-systeem of een aanvullend systeem (secundair). <p>Gedurende het project heeft de ontwikkeling van het REV niet stilgestaan, de beschikbare tools voor aanlevering aan het REV zijn tijdens de looptijd uitgebreid en ook het informatiemodel is uitgebreid. OZHZ heeft dit zoveel mogelijk meegenomen in het onderzoek.</p> <p>ODZHZ gebruikt Roxit als leverancier van hun VTH-systeem SquitXO. Er is aantal knelpunten gezien met betrekking tot de technische koppeling met het REV. Hierbij gaat het met name om twee aspecten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. de registratie in de VTH-systemen is niet in lijn met het informatiemodel van het REV, en 2. er ontbreekt een inhoudelijke kwaliteitscheck aan de kant van het REV. <p>Roxit concludeert dat de impact van het realiseren van de aansluiting zodanig groot is dat het nog maar de vraag is of de kosten van de module gedekt worden door de opbrengst. Dit betekent voor OZHZ dat een dergelijke module niet op korte of middellange termijn gerealiseerd zal worden.</p> <p>Aanlevering via het REV-aanleverportaal is wel mogelijk op korte termijn, zeker bij gebruik van de tool die beschikbaar is via Signaleringskaart-EV. Deze oplossing voorziet echter niet in de wens van OZHZ om data effectief 'als bronhouder' in de eigen omgeving te beheren. Dit beheer kan wel goed vormgegeven worden als gebruik gemaakt wordt van een database. OZHZ kan hiervoor de PostGIS database gebruiken. De PostGIS database wordt door OZHZ ook gebruikt voor het voeden van de OZHZ-kaartviewer. Wanneer deze keuze binnen OZHZ wordt doorgevoerd, wordt daar waar mogelijk gebruik gemaakt van de scripts die door de werkgroep IPO-Informatiehuis Externe Veiligheid (IPO-IHEV) zijn geproduceerd.</p> <p>De data die OZHZ beheert is getoetst aan het informatiemodel voor het REV. Hieruit is gebleken dat het informatiemodel meer informatie vraagt dan nu beschikbaar is. Het OZHZ VTH-systeem is niet ingericht op het beheer van deze extra informatie. Ook binnen het RRGs of andere digitale bronssystemen die OZHZ gebruikt ontbreekt deze extra informatie. Verwacht wordt dat een groot deel van deze informatie beschikbaar is in het archief met gescande aanvragen en vergunningen. Dit archief is echter niet geschikt voor systematische data-analyses. De zoektocht naar deze extra informatie in gescande documenten is een zeer tijdrovende opgave. Voor het verzamelen van de ontbrekende informatie zijn vervolgcacties geformuleerd. Een aandachtspunt is dat het REV en DSO voortdurend in ontwikkeling zijn en een veranderde situatie mogelijk leidt tot een ander pad dan nu in deze rapportage beschreven is.</p> <p>Meer informatie is te vinden op https://www.registerexterneveiligheid.nl/</p>	
--	--	--

<p>5</p>	<p>(Verbreding) aansluiten Omgevingsdiensten aan REV</p>	<p>In 2020 heeft het Ministerie van IenW een Register Externe Veiligheidsrisico's (REV1.0) opgeleverd. Om te kunnen (door)ontwikkelen en testen met het aanleveren en ontsluiten van EV-informatie die in het Register gevraagd wordt, heeft IenW input gevraagd van bronhouders. Bronhouders zijn meestal omgevingsdiensten, maar soms ook gemeenten, provincies en rijk. Doel van dit project was om deze bronhouders te laten inventariseren en verzamelen van data, en/of het maken van een Plan voor het aanleveren via het aanleverportaal of het maken van een automatische koppeling tussen het zaaksysteem van de omgevingsdienst en het REV. In twee tranches zijn bij elkaar 15 omgevingsdiensten betrokken. Op onderstaande kaart is de globale voortgang bij de aansluiting van Omgevingsdiensten op het REV zichtbaar gemaakt (peildatum oktober 2021). Opvallend is dat ook Omgevingsdiensten die geen subsidie hebben gekregen, toch voortgang hebben geboekt. Door discussies tijdens dit project zijn diverse producten naar voren gekomen voor het aanleveren en valideren van REV-data. De vorderingen bij omgevingsdiensten worden in hoge mate bepaald door de ruimte die zij krijgen van hun gemeentelijke opdrachtgevers. Deze bijdrage in de kosten heeft in alle gevallen geholpen om capaciteit vrij te maken voor overleg en afstemming over de transitie naar de Omgevingswet.</p> <p><i>Figuur: voortgang aansluiten op het REV (update oktober 2021)</i></p> <p>Het project is niet afgerond en wordt voorgezet in Cluster 5 van de Meerjarenprogramma Versterking Omgevingsveiligheid.</p>	
<p>6</p>	<p>Kennisbundeling veilige energie transitie</p>	<p>Het doel van dit project is het bundelen van nieuwe en bestaande kennis omtrent (omgevings)veiligheidsaspecten rondom de energietransitie. Het Instituut voor Fysieke Veiligheid IFV is de uitvoerder ervan, en afgestemd met EZK, InfoMil, minIenW, minJenV, ODWB, VVM, VNG en VRR. De volgende resultaten zijn geboekt, conform het projectplan.</p>	

		<p>I. Kennisbundels over veiligheid rondom de energietransitie</p> <p>II. Een database met overzicht van projecten, initiatieven en initiatiefnemers rond energietransitie en de hiermee gepaard gaande veiligheidsrisico's en getroffen maatregelen.</p> <p>III. Ontwikkelen van de voor VET aangewezen websites van IFV, InfoMil en Relevant naar landelijk herkenbare en erkende netwerk-databronnen met gevalideerde kennis en op doelgroepen toegespitste informatie.</p> <p>De kennisbundels, database en websites bevatten gevalideerde kennis en informatie over de energietransitie en nieuwe energiedragers en -bronnen, met daarbij als rode draad het aangeven van:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wet- en regelgeving 2. Vergunningverlening, toezicht en handhaving 3. Risicobeheersing en Incidentbestrijding <p>Verdere toelichting op de resultaten</p> <p><i>I. Kennisbundels</i></p> <p>Het project 'Kennisbundeling VET' (Veilige Energietransitie) heeft als doel nieuwe en bestaande kennis te bundelen over veiligheidsaspecten rondom de veilige energietransitie. Eén van de manieren waarop dat gebeurt, is het opstellen van kennisbundels waarin per onderwerp de benodigde informatie verzameld staat. Een kennisbundel moet gezien worden als een verzameling van relevante kennis en informatie, onder meer op het gebied van wet- en regelgevingen, vergunningen, pilots en maatregelen. De kennisbundels richten zich vooral op – maar zijn niet beperkt tot – omgevingsveiligheid. Wanneer aspecten die in ruimtelijke zin óók belangrijk zijn een rol spelen, dan worden die eveneens in de kennisbundels meegenomen.</p> <p>In het projectplan was opgenomen om vier kennisbundels op te leveren. Met de begeleidingscommissie is afgesproken dat de vier kennisbundels zouden gaan over: windturbines, zonnepanelen, geothermie en waterstof.</p> <p><i>II. Database en III. Website</i></p> <p>De database en website zijn gecombineerd qua opzet en ontwikkeling met als resultaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De opzet van een database (structuur/raamwerk) met daarin opgenomen per energiedrager: opgesomde veiligheidsaspecten, wetgeving en toelichting, relevante publicaties, best practices, webpagina's, netwerken en vragen en antwoorden. - Een database, voorzien van 11 categorieën energiedragers : windturbines, zonnepanelen, elektrificatie, biomassa, geothermie, circulaire economie/duurzaam bouwen, CO2, H2, multifuel tankstations, LNG en nieuwe energiedragers (zoals bijvoorbeeld mierenzuur, ammoniak). - Een website gebouwd in het format van de IFV-website. De websites van InfoMil en Relevant waren niet geschikt vanwege aangekondigde transitie. Voordeel was dat het IFV een aparte plaats kan bieden voor een website voor kennisbundeling van de VET. Op deze wijze kan deze website snel omgebouwd worden naar een andere omgeving of een nieuwe website. - De website bevat op overzichtelijke wijze zowel algemene informatie over de energietransitie, als wel informatie van de nieuwe energiedragers. <p>Als aandachtspunt wordt meegegeven dat er een knelpunt ontstaat wanneer er structureel werk in gang wordt gezet door initiatieven binnen het cluster Nieuwe prioriteiten, zonder doorkijk naar een structurele financiering. De resultaten zijn te vinden op Dossier veilige energietransitie - kennis gebundeld van Instituut Fysieke Veiligheid (ifv.nl)</p>	
7	Multifuel-energiestations	<p>Bij multi-fuel tankstations kunnen verschillende soorten brandstof worden getankt, zoals LNG, CNG, waterstof, LPG, benzine, diesel en elektriciteit. Voor de verschillende brandstoffen afzonderlijk is er regelgeving en zijn er PGS-richtlijnen, maar voor de combinatie van brandstoffen zijn er nog vragen over de veiligheid. De directie Omgevingsveiligheid en Milieurisico's (O&M) van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) is daarom een oriënterend onderzoek gestart naar de veiligheid van multi-fuel tankstations.</p> <p>Een deel van de onderzoeksvragen wordt beantwoord door het RIVM, een ander deel door het IFV. Het resultaat is een kennisdocument dat tot stand gekomen is met het minIenW als trekker en met participatie van IFV en RIVM en daarnaast met EZK, RWS, ODs en VRs, de Nederlandse Organisatie voor de Energiebranche (NOVE), Vereniging Nederlandse</p>	

		<p>Petroleum Industrie (VNPI), de belangenvertegenwoordiger van de zelfstandige tankstation ondernemer (BETA), de netbeheerder Stedin, het Nederlands Normalisatie Instituut (NEN), de Bond van Automobielhandelaren en Garagehouders (BOVAG) en het Waterstof Veiligheid en Innovatie Programma (WVIP).</p> <p>Er zijn vier deelstudies uitgevoerd, waarmee kennis is ontwikkeld over de bijkomende veiligheidsaspecten bij het combineren van het aanbod van diverse brandstoffen op één locatie (MFT), onderlinge afstanden tussen verschillende faciliteiten, het uitvoeren van kwantitatieve risicoanalyses, veiligheidsvoorzieningen, aandachtspunten voor het hebben van verschillende eigenaren van faciliteiten op één locatie en tot slot de gevolgen van transportstromen van (nieuwe) energiedragers op het Basisnet.</p> <p>Zowel het Kennisdocument als de deelstudies worden ingebracht bij de Programmaraad PGS/NEN om input te vormen voor een op te stellen PGS-multi-fuel tankstations en beschikbaar zijn voor de uitvoeringspraktijk vooruitlopend op de PGS-richtlijn. Dossier veilige energietransitie - kennis gebundeld van Instituut Fysieke Veiligheid (ifv.nl)</p>	
TRANCHE 2			
1	Maatregelen explosie-aandachtsgebieden	<p>Dit project gaat over 'Bouwen in een explosievoorschriftengebied: praktijktoepassing van nieuwe wetgeving'. Om de personen in een gebouw te beschermen tegen de effecten van een incident met gevaarlijke stoffen, introduceert de Omgevingswet het begrip 'voorschriftengebied'. Een voorschriftengebied is een gebied waar aanvullende bouwtechnische eisen gelden voor nieuwbouw en voor vervangende nieuwbouw van beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen. Eén van de eisen in het Besluit bouwwerken leefomgeving betreft artikel 4.96 dat stelt 'dat beglazing in een explosievoorschriftengebied zodanig is, dat bij een explosie letsel door scherfwerking wordt voorkomen'. Echter, er zijn geen normen of richtlijnen die beschrijven hoe schervrij glas in het kozijn en in de gevel geplaatst moet worden. Daarnaast ontbreekt het werkveld aan kennis over schervrij glas in relatie tot het systeem waarin het is geplaatst. Hierdoor kan het werkveld geen goed advies geven. Het doel is dan ook om kennis te verzamelen, te ontwikkelen en beschikbaar te stellen. Geconcludeerd is dat voor de meeste deskundigen uit de bouwwereld de komst van de aanvullende bouwtechnische eisen in het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) nieuw is. Dit soort maatregelen betreft veelal een niche binnen hun vakgebied. Een eerste algemene conclusie is dat vanuit de (rijks)overheid onvoldoende en onduidelijke informatie is meegegeven over het beoogde beschermingsdoel en de ontwerpuitgangspunten. De leveranciers hebben daardoor te weinig houvast om gericht kennis te ontwikkelen om te komen tot de juiste producttoepassingen. De financieringsmogelijkheden van dit onderzoek zijn daarbij mede bepalend voor de snelheid waarmee deze producten/kennis op de markt komen. Een tweede algemene conclusie is dat de bouwwereld en de wereld van de externe veiligheid in hun wijze van benadering van een vraagstuk soms sterk van elkaar verschillen. Het rapport en aanbevelingen zijn te vinden op www.relevant.nl/programma-impuls-omgevingsveiligheid/dp-6-ontwikkelbudget-nieuwe-prioriteiten</p>	
2	Pilots Communicatie aandachtsgebieden	<p>De aanleiding voor deze Pilot Communicatie Aandachtsgebieden is de modernisering omgevingsveiligheid (externe veiligheid) onder de Omgevingswet. Een verandering die hieruit voortkomt is dat één van de twee risicomaten – het groepsrisico – in beginsel niet meer rekenkundig wordt beoordeeld. De gevaren die kunnen leiden tot een groepsrisico zullen voortaan gevisualiseerd worden met aandachtsgebieden voor brand, explosie en gifwolk. De gedachte achter deze aandachtsgebieden is tevens dat de overheid transparant wil communiceren over de risico's in de leefomgeving. Dit betekent dat burgers op de hoogte worden gebracht van het bestaan en de werking van deze aandachtsgebieden. De Atlas Leefomgeving, een website waar burgers de kwaliteit van hun leefomgeving kunnen checken, zal hier onder andere voor dienen. Het doel van deze pilot is om een eerste ervaring op te doen met de communicatie over aandachtsgebieden richting verschillende doelgroepen: bestuurders, bedrijven en burgers. Uit de resultaten blijkt dat er tussen deze verschillende doelgroepen veelal onjuiste beelden leven over 'de ander'. Bijvoorbeeld over het wel/niet</p>	

		<p>transparant willen zijn over risico's of over het wel/niet realistisch kunnen omgaan met informatie over risico's.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bedrijven blijken transparant te willen communiceren over eventuele risico's, maar hebben niet altijd de capaciteit hiervoor. • Burgers blijken overwegend geïnteresseerd te zijn in het onderwerp en blijken realistisch om te kunnen gaan met de risico's in hun leefomgeving. • Burgers verdiepen zich waarschijnlijk niet uit zichzelf in het onderwerp. <p>Nagenoeg geen van de deelnemende burgers was bekend met de risicokaart (www.risicokaart.nl) of de Atlas leefomgeving (www.checkjeplek.nl).</p> <p>Er zijn tekstvarianten getoetst bij de burgers. Deze sluiten goed aan bij de informatiebehoefte. Het rapport en aanbevelingen zijn te vinden op www.relevant.nl/programma-impuls-omgevingsveiligheid/dp-6-ontwikkelbudget-nieuwe-prioriteiten.</p>	
3	Testen door bronhouders op REV	Zie tranche 1	
4	Onderzoek maatregelen ter bescherming van mensen	<p>Bevoegd gezag staat voor de opgave de vraag te beantwoorden of de omgeving en haar burgers voldoende beschermd zijn. Het ontbreekt nog aan inzicht welke algemene en specifieke maatregelen mogelijk zijn en welke kennis nodig is om een oordeel te geven over de (gelijkwaardigheid van) bouwtechnische maatregelen in het brand- en explosievoorschriftengebied. Dat inzicht is wel nodig om bij een incident met gevaarlijke stoffen de omgeving voldoende te kunnen beschermen tegen branden, explosies en gifwolken.</p> <p>Als resultaat is een eerste overzicht opgesteld met de kennishiaten en kennisvragen bij de eerste stakeholders (gemeenten, omgevingsdiensten en /veiligheidsregio's), en uitwerking van de 1e twee gestelde prioriteiten. De drie definitieve rapporten zullen worden opgenomen in de maatregelenwiki van het RIVM.</p>	
5	Inzicht werklust door regionale inventarisaties van het bedrijvenbestand	<p>Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet worden veranderingen rond externe veiligheid ingevoerd, die een veranderende opgave voor Omgevingsdiensten met zich meebrengt voor de registratie van activiteiten en de relevante gegevens die hierbij horen. Om hierop in te spelen zijn de risicovolle activiteiten die vallen onder het BKL worden geïnventariseerd. Het doel van dit project is om per omgevingsdienst (OD) een beeld te krijgen wat de gewijzigde werklust is naar aanleiding van het inwerkingtreden van de Omgevingswet.</p> <p>Aanleiding van het project was de constatering dat de werklust van omgevingsdiensten, voortvloeiend uit deze veranderende taakopgave, grotendeels wordt bepaald door het bedrijvenbestand. Bij de start van het project was er onvoldoende inzicht in dit bedrijvenbestand en daarmee de werklust. Dit kwam niet alleen door de veranderende taakopgave maar ook omdat niet alle risicovolle bedrijven en activiteiten binnen het werkgebied van elke OD volledig in beeld waren.</p> <p>Het resultaat van het project opgenomen in het eindrapport dat is te vinden op www.relevant.nl/programma-impuls-omgevingsveiligheid/dp-6-ontwikkelbudget-nieuwe-prioriteiten. Gebleken is dat een aantal categorieën nog niet goed in beeld zijn. De grootste opgave en werklust liggen nu in de inventarisatie van propaantanks kleiner dan 3000 liter. Deze zijn bij de meeste OD's niet goed in beeld en het gaat om grote aantallen. Van de gasdrukregelstations zijn ook grote aantallen niet in beeld, maar het is de verwachting dat deze gegevens opgevraagd kunnen worden bij de bronhouders.</p> <p>Ook is geconstateerd dat er bij veel BKL-categorieën (grote) verschillen tussen de OD's te zien zijn. Dit heeft onder andere de volgende oorzaken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Binnen de een regio komt een activiteit vaker voor dan in een andere regio. - Van acht OD's is de inventarisatie alleen gebaseerd op de Signaleringskaart, en niet ook de eigen systemen. - De ene OD is verder met inventariseren dan de andere. - Er is een verschil in interpretatie van de BKL-categorieën. 	
6	Veilige energietransitie Geothermie	<p>Aanleiding voor dit project is de wijziging van de Mijnbouwwet in 2017, waarmee decentrale overheden meer zeggenschap hebben gekregen in besluitvormingstrajecten voor mijnbouwactiviteiten (waaronder geothermie). Mijnbouw was daarvoor een Rijksaangelegenheid. Hierdoor is op decentraal niveau nog (te) weinig kennis, kunde en werkervaring voor en met advisering rondom deze vergunningsaanvragen waardoor het nuttig bleek om een handreiking op te stellen. Er is een 'Basisdocument Handreiking –</p>	

		<p>Adviesrol decentrale overheden in vergunningtrajecten geothermieprojecten' opgesteld, met een focus op omgevingsveiligheid, omdat dit een project is van de IOV 2020. Echter, tijdens de uitvoering van het project bleek dat de behoefte verder gaat dan (omgevings)veiligheid alleen. In een vervolgtraject wordt o.a. in overleg met het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) gekeken naar een definitieve handreiking.</p> <p>Oplossingsrichtingen die in het basisdocument Handreiking al naar voren zijn gekomen zijn hieronder aangegeven.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het samen optrekken van centrale en decentrale overheden naar de omgeving in afstemming met de initiatiefnemer. Hiermee wordt bij voorkeur niet gewacht tot de start van vergunningtrajecten, aangezien dan al reacties binnenkomen en decentrale overheden nog niet (voldoende) van het initiatief op de hoogte zijn. Hierdoor kan de gemeente de eerste lijn vervullen in communicatie naar de omgeving. - Standaard een vooroverleg tussen bevoegd gezag en adviseur (decentrale overheid) organiseren, bij indiening aanvraag of na het uitsturen van het adviesverzoek - Standaard een inhoudelijk overleg tijdens het behandelen van het met de relevante partners zoals SodM. <p>Meer informatie is opvraagbaar bij de Omgevingsdienst IJmond, projectleider van dit IOV project.</p>	
	Reservering voorbereiding 2021	<p>Om de nieuwe werkwijze/structuur met vastgelegde focuspunten voor nieuwe projecten en een objectieve transparante beoordelingssystematiek voor het ontwikkelbudget en nieuwe prioriteiten goed in te kunnen regelen is door Berenschot een onderzoek uitgevoerd.</p> <p>Het onderzoek onder stakeholders omgevingsveiligheid heeft duidelijkheid gebracht over de gewenste focuspunten voor het ontwikkelbudget (Energietransitie; Digitalisering en informatie gestuurd werken; en arbeidsmarkt potentieel) en het vormgeven van een objectieve transparante beoordelingssystematiek.</p> <p>De rapportage van Berenschot is beschikbaar via www.relevant.nl.</p> <p>Het Directeurenoverleg klein[1] heeft op basis van de rapportage van Berenschot het Afsprakenkader ontwikkelbudget cluster 6 voor 2021 vastgesteld. Zie https://relevant.nl/programma-impuls-omgevingsveiligheid/dp-6-ontwikkelbudget-nieuwe-prioriteiten</p> <p><i>noot: Het Afsprakenkader wordt periodiek herzien om deze aan te passen aan beschikbaar budget en het verwerken van ervaring met het Afsprakenkader in eerdere jaren.</i></p>	

Conclusie

<p>Met extra tijd, die nodig was om de vertraging – die door de Corona-crisis was ontstaan – in te halen, zijn de projecten van deelprogramma 6 afgerond conform de ingediende plannen. Bij het project Geothermie geldt dat niet alle beoogde resultaten behaald, wat werd veroorzaakt door zaken buiten de reikwijdte van de projecttrekker en het team: de Handreiking wordt verbreed naar thema's buiten het domein van externe veiligheid. Alle projecten hebben resultaten opgeleverd die verder gebruikt zullen worden door het werkveld en andere stakeholders. De eindrapportages met resultaten zijn te vinden op https://relevant.nl/programma-impuls-omgevingsveiligheid/dp-6-ontwikkelbudget-nieuwe-prioriteiten</p> <p>Als aandachtspunt wordt meegegeven dat er een knelpunt ontstaat wanneer er een product wordt gerealiseerd dat structureel onderhoudswerk vraagt en waarbij in het voorstel onvoldoende aandacht is voor een structurele financiering.</p>	
--	--

[1] Het DO-klein (plus) is het gezamenlijke directeurenoverleg van het Interprovinciaal Overleg, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en de agendaleden vanuit JenV, SZW en een vertegenwoordiger van de VR's.

8 Deelprogramma 7 Omgevingsveiligheid breed

Doel

IenW is stelselverantwoordelijk voor het VTH-stelsel en de daarbij horende beleidsonderwerpen zoals omgevingsveiligheid. IenW ziet de middelen in dit cluster als voorwaarde om deze stelselverantwoordelijkheid adequaat in te zetten. Projecten die binnen cluster 7 worden opgepakt hebben tot doel de omgevingsveiligheid te vergroten en te stimuleren en (de uitvoering van) het VTH-stelsel te versterken. Uitgangspunt is dat het gaat om regio-overstijgende projecten c.q. nationale projecten.

Algemene rapportage

Voor het jaar 2020 bedraagt het budget voor deelprogramma 7 € 1.200.000.

De volgende werkzaamheden zijn in 2020 uitgevoerd via cluster 7:

Duurzame Veiligheid 2030/Safety Delta Nederland

Diverse werkzaamheden zijn uitgevoerd:

- Roadmap 1:
 - o Handreiking Duurzaam Assetmanagement: opstellen en testen handreiking bij de doelgroep.
 - o Workshops Corrosie onder Isolatie: delen uitkomsten en ontwikkelde tools bij de Regionale Veiligheidsnetwerken.
- Roadmap 2:
 - o Convenant formalisering BRZO+: opstellen convenant en draagvlak toetsen bij deelnemers.
 - o Blockchain: project testen blockchain bij potentiële gebruikers.
- Roadmap 3:
 - o Just Culture fase 3 (samen met roadmap 5 – voor dit overzicht alleen hier genoemd): pilot Just Culture met een viertal bedrijven à testen Just Culture in de praktijk.
- Roadmap 4:
 - o Pilot Chemieclusters in gesprek met de omgeving (samen met roadmap 3 – voor dit overzicht alleen hier genoemd): traject waarbij met meerdere workshops wordt gewerkt aan communicatie vanuit Brzo-bedrijven met hun omgeving.
 - o Best practices chemieclusters: workshops waarin geïnventariseerde best practices nader worden besproken.
 - o Kwalitatieve vervolgstudie parameters in clusters: TUDelft gaat een vervolgstudie doen naar deze parameters.
- Roadmap 5:
 - o Versnelling inventarisatie veiligheidsopleidingen (samen met roadmap 4 – voor dit overzicht alleen hier genoemd).
 - o High Level bijeenkomst: organisatie en uitvoering van deze uiteindelijk digitale bijeenkomst.
 - o DV2030 evaluatie: DV2030 is geëvalueerd en de evaluatie is opgeleverd.
 - o SDN Programmabureau: IenW subsidieert dit programmabureau voor de komende 4 jaar met een totaalbedrag van 2.150.000.
 - o SDN Kenniscentrum: inkoopopdracht online platform.

Register Externe Veiligheid

In de Omgevingswet is opgenomen dat bij inwerkintreding een Register Externe Veiligheid (REV) is ingesteld, onder beheer van de Minister van IenW. Het REV is een database waarin informatie over externe veiligheidsrisico's verzameld wordt; in de Omgevingswet is vastgelegd welke activiteiten moeten zijn opgenomen. Het REV voorziet in een informatiebehoefte van Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen. Burgers en bedrijven moeten ook inzicht kunnen krijgen in de lokale situatie van externe veiligheid. Het REV wordt op dit moment ontwikkeld/gebouwd. In 2020 zijn de informatiemodellen voor alle 43 (!) activiteiten ontwikkeld en getest.

Inspectieview

Toezichhouders zijn wettelijk verplicht om onderling milieugegevens uit te wisselen. Dit draagt bij aan effectieve en efficiënte toezicht en handhaving. De Inspectieview is een viewer die dit ondersteunt. Toezichhouders die op de Inspectieview zijn aangesloten voldoen automatisch aan de wettelijke verplichting. Niet alle omgevingsdiensten zijn op de Inspectieview aangesloten en sommige omgevingsdiensten delen één aansluiting. Gebruikers vinden dat de Inspectieview

gebruiksvriendelijker mag en hebben behoefte aan meer gegevens dan nu via de Inspectieview ontsloten worden. De tariefstelling voor diverse partijen, waaronder de omgevingsdiensten, staat niet in verhouding tot de kosten van de Inspectieview. In het Bestuurlijk omgevingsberaad is daarom afgesproken dat alle omgevingsdiensten vanaf 2021 met een eigen aansluiting aansluiten op de Inspectieview, de governance wordt aangepast met een nadrukkelijker rol voor gebruikers, de gebruiksvriendelijkheid vergroot wordt en wordt ingezet op het ontsluiten van meer gegevens via de Inspectieview (bijvoorbeeld OM). Voor de financiering wordt toegewerkt naar een logische tariefstelling. In 2020 heeft de Staatssecretaris van IenW het grootste deel van de financiering van 2020 voor haar rekening genomen.

Evaluatie Safety Deals

Op 1 oktober 201 is de subsidieregeling Versterking Omgevingsveiligheid (Safety Deals) in werking getreden. Doel van de regeling is (de eigen verantwoordelijkheid van) bedrijven te stimuleren – in collectief verband – projecten te initiëren en uit te voeren die de omgevingsveiligheid verhogen. De regeling loopt op 1 oktober 2021 af. De regeling is geëvalueerd: (1) heeft de regeling bijgedragen aan een duurzame versterking van de externe veiligheid van risicovolle bedrijven en (2) voldoen de resultaten van de projecten aan de criteria. De uitkomsten van deze evaluatie worden gebruikt om een besluit over het wel of niet voortzetten van de regeling na 1 oktober 2021, eventueel met aanpassingen voortkomend uit de evaluatie.

Windturbines

Voor het beoordelen van de toelaatbaarheid van windturbines in de buurt van risicovolle bedrijven bestaat momenteel geen specifieke regelgeving. In de praktijk wordt gewerkt met de Handreiking risicozonering windturbines. De Staatssecretaris IenW is voornemens het toetsingskader wettelijk te regelen (Omgevingswet), voorafgegaan door een circulaire. Daarbij is behoefte aan inzicht in eventuele gevolgen hiervan voor het behalen van de doelstelling voor windenergie op land. Er is onderzoek uitgevoerd om hier meer inzicht in te krijgen. De uitkomsten van dit onderzoek worden gebruikt voor het opstellen van een circulaire.

Conclusie

De projecten en werkzaamheden van het zevende cluster zijn volgens plan uitgevoerd. Duurzame Veiligheid 2030/Safety Delta Nederland bestaat uit vijf Roadmaps die allen doorlopen in 2021. Er is additioneel budget aan het project Register externe veiligheidsrisico's toegevoegd. Verder is er gewerkt aan de Inspectieview, voor toezichthouders, en aan het toetsingskader voor windturbines.	
--	--

9 Secretariaat

De Provincie Zuid-Holland in haar rol als secretaris coördineert, communiceert, administreert, monitort en sluipt de middelen van de zes deelprogramma's en van deelprogramma 4 Lokaal EV-beleid het deel dat is toebedeeld aan de veiligheidsregio's. De inhoudelijke verantwoording voor de uitvoering van de activiteiten ligt bij de trekkers van de deelprogramma's.

Een deel van het budget voor het secretariaat is in 2020 doorgezet naar de VNG, als voorbereiding op de structurele verankering van EV.

Financiële voortgang

Het budget á € 300.000 is overschreden. De overschrijding komt voor rekening van de provincie Zuid-Holland.

In 2021 is er een bedrag besteed á € 89.843,- dat bekostigd wordt uit de onderbesteding van de deelprogramma's.